

U R A D N I L I S T

VOJNE UPRAVE J. A., JUGOSLOVANSKE ZONE STO
IN ISTRSKEGA OKROŽNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Leto II.

Koper 30. marca 1948

Štev. 3

VSEBINA

UKAZI VOJNE UPRAVE JA JUGOSLOVANSKE ZONE STO

Ukaz št. 7 o pravici ribolova.

ODREDBE IZVRŠILNEGA ODBORA ISTRSKEGA OKROŽNEGA
LJUDSKEGA ODBORA V KOPRU

65. Odredba o izvajanju socialnega zavarovanja po predpisih
odloka o obveznem socialnem zavarovanju.

66. Odredba o minimalnih rentah in pokojninah ter odpravninah iz socialnega zavarovanja.

67. Odredba o pravici delavcev, nameščencev in učencev v gospodarstvu do plače v primeru bolezni in nezgode ter o dopustu žen pred in po porodu.

68. Odredba o ureditvi in postopku sodišča socialnega zavarovanja v Kopru. SODNI OGLASI

Ukazi Vojne uprave J. A. jugoslovanske zone STO

Ukaz št. 7 o pravici ribolova.

1. člen

V teritorialnem morju jugoslovanskega področja Svobodnega tržaškega ozemlja je pridržana pravica ribolova in izkoriščanja drugih bogastev morja izključno stalnim prebivalcem tega področja.

2. člen

Teritorialno morje jugoslovanskega področja Svobodnega tržaškega ozemlja je tisti del odprtega morja, ki sega šest pomorskih milj od obale v smeri odprtega morja.

3. člen

Kršilci tega ukaza bodo kaznovani z zaplembo rib odnosno morskih dobrin in z denarno globo do 50.000 lir, v ponovnem primeru pa še z zaplembo ribiškega orodja.

4. člen

Kazni po 3. členu tega ukaza izreka oddelek za notranjo upravo Istrskega okrožnega ljudskega odbora.

Odločbo o tem je dostaviti kršilcu, okrožnemu javnemu tožilcu in Inšpektoratu pomorstva Vojne uprave J. A.

Proti tej odločbi je dopustna pritožba v roku 15 dni od dneva razglasitve na Inšpektorat pomorstva Vojne uprave J. A., ki odloča dokončno.

5. člen

Navodila o izvajanju tega ukaza bo izdal Inšpektorat pomorstva Vojne uprave J. A.

6. člen

Ta ukaz stopi takoj v veljavo. S tem se razveljavijo vsi dosedanja predpisi, ki so v nasprotju z določbami tega ukaza.

Koper, 1. marca 1948.

Šef Vojne Uprave J. A.: podpolkovnik
Lenac Mirko

Odredbe Izvršilnega odbora Istrskega okrožnega ljudskega odbora v Kopru

65.

Na podlagi člena 37., točka 1. odloka o obveznem socialnem zavarovanju od 14. septembra 1947 (Uradni list št. 3/47—29) izdaja Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora

u r e d b o

o izvajanju socialnega zavarovanja po predpisih odloka o obveznem socialnem zavarovanju.

I.

Splošne določbe.

1. člen

V socialnem zavarovanju so obvezno zavarovane vse osebe v najemnem delovnem razmerju, kakor tudi učenci v gospodarstvu, zaposleni na ozemlju Istrskega okrožja v javnih, združnih in zasebnih uradih, ustanovah, podjetjih, organizacijah, združenjih ali v službi zasebnih oseb, ne glede na trajanje delovnega razmerja ter na višino, vrsto in način plačevanja zaslužka.

Zavarovanju so zavezani tudi tisti, ki se bavijo z najemnim delom v svoji lastni delavnici po naročilu in na račun drugih oseb, katere se bavijo z obrtom, trgovino ali industrijo (hišni delavci), če tudi nabavljajo surovino in pomožni material sami in čeprav postransko delajo tudi na svoj lastni račun, če njihov zaslužek iz najemnega razmerja dosega vsaj 80 % normiranega najnižjega zasluzka odraslega nekvalificiranega delavca.

Osebe, ki istočasno izvršujejo tudi stalen samostojen pridobiten poklic ali, ki jim je preživljanje zajamčeno že iz drugih virov, so zavezane zavarovanju, če njihovi dohodki iz najemnega delovnega razmerja dosega vsaj 80 % normiranega najnižjega zasluzka odraslega nekvalificiranega delavca.

Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora odloča o obveznosti socialnega zavarovanja pri tistih kategorijah zaposlenih oseb, glede katerih ni jasno, če so v najemnem delovnem razmerju.

2. člen

Iz obveznega socialnega zavarovanja so izvzeti:

a) tuji državljani, ki so zaposleni pri inozemskih diplomatskih in konzularnih predstavništvih, v mednarodnih komisijah, ali pri tujih državljanih, ki uživajo na našem ozemlju pravico eksteritorialnosti;

b) osebe, zaposlene začasno in nestalno z gospodinjskimi deli, če njihov skupni zaslužek ne presega 80 % normiranega najnižjega zasluzka odraslega nekvalificiranega delavca;

c) obsojenci v kaznilnicah in mladoletniki v vzgajališčih in popoljševalnicah ter vsi, ki so obsojeni na prisilno delo brez odvzema prostosti;

d) starši, zakonec in otroci delodajalca, če delajo pri njem.

Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora lahko s pravilnikom predpiše za osebe, ki so navedene v prednjem odstavku, obvezno socialno zavarovanje in posebne pogoje za izvajanje tega zavarovanja.

3. člen

Osnova za odmero prispevka za socialno zavarovanje je celoten zavarovančev zaslužek.

Prispevek za socialno zavarovanje dospe z dnem rednega izplačila zasluzka.

Višina prispevkov za socialno zavarovanje se določa na 32% celotnega zavarovančevega zasluzka. Od tega prispevka odpada 8,6% za bolniško zavarovanje, 2% za nezgodno zavarovanje, 12% za pokojninsko zavarovanje, 8% za otroške doklade, 1% za brezposelne podpore in 0,4% za delavsko zaščito.

4. člen

Pri ugotavljanju osnove za denarne dajatve iz socialnega zavarovanja se upošteva samo tisti zaslužek zavarovanca, na podlagi katerega je bil odmerjen prispevek za socialno zavarovanje. Če ima zavarovanec zaslužek iz več delovnih razmerij, je podlaga za denarne dajatve njegov celotni zaslužek.

5. člen

Prispevki za socialno zavarovanje se odmerjajo in plačujejo pri Zavodu za socialno zavarovanje, kjer tudi uveljavljajo interese svoje pravice.

6. člen

Delodajalci v smislu te uredbe so ljudski odbori, javna, združna in zasebna podjetja, ustanove, organizacije in gospodarstva, kakor tudi zasebne (fizične ali pravne) osebe, pri katerih so zaposleni tisti, ki morajo biti socialno zavarovani ali za katere ti opravljajo delo.

Za osebe, ki so zaposlene pri mlatilnicah in drugih kmetijskih strojih, velja za delodajalca lastnik stroja.

7. člen

Ničen je vsak pravni posel, s katerim se upravičenec v celoti ali deloma odreče pravici, ki mu pripada po predpisih o obveznem socialnem zavarovanju.

Zahtevki, ki po predpisih o socialnem zavarovanju pripadajo upravičencem, se ne morejo zastaviti, zapleniti, pobotati ali prenesti na koga drugega, razen za sodno priznane terjatve iz naslova zakonitega vzdrževanja.

8. člen

Vse vloge, rešitve in listine, ki se tičejo pravnih odnošajev iz področja socialnega zavarovanja, so takse proste.

Zavod za socialno zavarovanje in njegovi organi so za svoje zgradbe, zavode in zemljišča, kolikor služijo svrham socialnega zavarovanja, oproščeni vseh javnih davkov, doklad in drugih dajatev ter taks. Prav tako so oproščene vseh davkov in doklad vse dajatve iz zavarovanja po predpisih o obveznem socialnem zavarovanju.

II. poglavje.

Pravice zavarovancev.

1. Pravice zavarovancev za primer bolezni, nosečnosti in poroda.

9. člen

Osnova za odmero bolniške hranarine pri nepretrgani zaposlitvi zavarovanca je povprečni dnevni zaslužek v zadnjih treh koledarskih mesecih pred tistim mesecem, v katerem je postal zavarovanec nesposoben za delo. Povprečni dnevni zaslužek se izračuna tako, da se skupni zaslužek v navedenih zadnjih treh mesecih deli s številom dni, katere je zavarovanec delal, pri zavarovancu z mesečno plačo pa se povprečni mesečni zaslužek deli s 26.

Če zavarovanec v zadnjih treh mesecih ni delal najmanj 10 dni, se vzame kot osnova za odmero bolniške hranarine:

a) za odraslega nekvalificiranega in polkvalificiranega delavca normirani najmanjši dnevni zaslužek nekvalificiranega delavca;

b) za odraslega kvalificiranega delavca normirani najmanjši dnevni zaslužek kvalificiranega delavca;

c) za delavce izpod 18 let 80% zasluzka, ki pripada po točki a) oziroma b) tega člena.

Za učence v gospodarstvu se vzame kot osnova za odmero bolniške hranarine 50% normiranega najnižjega dnevnega zasluzka odraslega nekvalificiranega delavca v istem kraju, če povprečni dnevni zaslužek, izračunan po prvih treh odstavkih, ne presega te osnove.

Ko se ugotavlja osnova za odmero bolniške hranarine, se upoštevajo tudi dnevi bolezni kot dejanski delovni dnevi. Kot zaslužek teh dni, se vzame tista osnova,

po kateri se je odmerila bolniška hranarina za čas bolezni.

10. člen

Bolniška hranarina znaša 2/3 osnove za denarne datjave v primeru bolezni, nosečnosti in poroda.

Bolniška hranarina se izplačuje praviloma mesečno, na zahtevo zavarovanca pa se smejo izplačevati akontacije na hranarino polmesečno za nazaj. Pri krajši bolezni se izplača bolniška hranarina po končani bolezni.

Bolniška hranarina se izplača za vse delovne dni trajanja zavarovančeve bolezni, toda ne več kot za eno leto (312 delovnih dni).

11. člen

Denarna podpora za vzdrževanje rodbine, dokler je zavarovanec na zdravljenju v bolnišnici, sanatoriju, toplicah ali zdravilišču, se odmeri v odstotkih od bolniške hranarine v smislu 10. člena odloka o obveznem socialnem zavarovanju in znaša za zavarovanca z enim rodbinskim članom 50%, z dvema rodbinskima članoma 60%, s tremi rodbinskimi člani 70%, s štirimi ali več družinskimi člani 80%.

Denarna podpora za vsakodnevne majhne izdatke zavarovancu, ki se zdravi v bolnišnici, sanatoriju, toplicah ali zdravilišču, a ne vzdržuje rodbine, znaša 20% bolniške hranarine, toda največ 1/4 normiranega srednjega delovnega zaslužka nekvalificiranega odraslega delavca.

12. člen

Če zavarovanec po nalogu svojega delodajalca prebiva izven Istrskega okrožja in tam zboli, mu mora delodajalec zagotoviti vso podporo, na katero ima zavarovanec pravico po predpisih o socialnem zavarovanju. Delodajalec ima pravico zahtevati od Zavoda za socialno zavarovanje povračilo stroškov za podporo, ki jo je dejansko dajal in sicer do višine dvojnega zneska bolniške hranarine zavarovanca za čas njegove dokazane delovne nesposobnosti in do višine bolniške hranarine zavarovanca za preostali čas njegove bolezni.

13. člen

Pravice zavarovancev do umetnih zob, zobnih protez ter druge zobotehniške pomoči so odvisne od trajanja zavarovanja in od potrebe po taki pomoči glede na njihovo splošno zdravstveno stanje.

Zavarovanci, ki so bili zavarovani v zadnjem letu vsaj 6 mesecev ali v zadnjih dveh letih vsaj 12 mesecev, imajo pravico:

- a) do zdravljenja bolnih zob in bolezni ustne votline;
- b) do plombiranja zob;
- c) do ortodontskega zdravljenja;
- d) do čiščenja zobnega kamna.

Protetična dela (naprava in popravilo protez) se nudijo samo tistim članom, ki jim manjka vsaj 6 zob v eni čeljusti. Za protetična dela prispeva zavod 50%, če ima zavarovanec v zadnjih dveh letih več kot 12 mesecev članstva, 25%, če ima v zadnjem letu vsaj 6 mesecev članstva.

Rodbinski člani zavarovanca, ki je bil zavarovan v zadnjem letu vsaj 6 mesecev ali v zadnjih dveh letih vsaj 12 mesecev, imajo pravico do:

- a) brezplačnega zdravljenja bolnih zob in bolezni ustne votline;
- b) brezplačnega ortodontskega zdravljenja;

c) 50% povračila stroškov za plombiranje zob.

Porodniška hranarina znaša 3/4 osnove za denarne datjave.

14. člen

Denarna podpora za opremo otroka znaša 10kratni znesek normiranega srednjega dnevnega zaslužka odraslega nekvalificiranega delavca. Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora sme odrediti, da se namesto te denarne podpore da oprema za otroka v naravi.

Denarna podpora za prehrano otroka znaša 10% normiranega srednjega dnevnega zaslužka odraslega nekvalificiranega delavca.

15. člen

Porodnica, ki zboli v času, ko uživa porodniško hranarino iz člena 16., prvi odstavek pod b), odloka o obveznem socialnem zavarovanju, ima od dneva obolesti razen bolniške hranarine, ki ji pripada, če je nesposobna za delo, od dneva, ko izčrpa bolniško hranarino, tudi pravice iz 16. člena omenjenega odloka.

Če porodnica zboli, ko uživa hranarino po 4. odstavku 16. člena odloka o obveznem socialnem zavarovanju, ji pripadajo od dneva, ko zboli, vse pravice po predpisih 10. člena omenjenega zakona.

16. člen

Uživalcem invalidske ali starostne pokojnine, kakor tudi tistim uživalcem, ki so zaradi posledic nezgode pri delu onemogli, ter njihovim upravičenim družinskim članom (17. člen odloka) nudi zavod v primeru bolezni brezplačno zdravljenje po predpisih točke a) v prvem odstavku 10. člena odloka o obveznem socialnem zavarovanju, in sicer za ves čas uživanja pokojnine oziroma rente. Namesto tega brezplačnega zdravljenja se lahko daje brezplačno bolniško zdravljenje za dobo največ treh mesecev v teku enega leta, računajoč od dneva začetka bolniščenega zdravljenja.

Predpisi prejšnjega odstavka veljajo tudi za uživalce rodbinskih rent oziroma rodbinskih pokojnin.

Prispevek za zdravstveno pomoč uživalcem rent in pokojnin znaša 4.3% rente oziroma pokojnine, a se ne odbija od tistih rent in pokojnin, ki bi po odbitku tega prispevka znašale manj od zakonitega eksistenčnega minimuma.

Izvršilni odbor Istrskega ljudskega odbora lahko z odredbo poveča oziroma razširi datjave, navedene v prvem in drugem odstavku.

2. Pravice zavarovancev za primer delovne nezgode.

17. člen

Kot osnova za odmero rente iz zavarovanja za primer delovne nezgode, se vzame povprečni mesečni zaslužek zavarovanca v zadnjih 12 koledarskih mesecih pred tistim mesecem, v katerem se je nezgoda dogodila, če je zavarovanec v teh 12 mesecih imel skupno vsaj 78 dejanskih delovnih dni. Povprečni mesečni zaslužek se izračuna tako, da se skupni zaslužek zadnjih 12 koledarskih mesecev pred nezgodo deli s skupnim številom dejanskih delovnih dni v tem času in tako dobljeni znesek pomnoži s 26.

Pri ugotavljanju osnove za odmero rente se upoštevajo tudi dnevi bolezni kot dejanski delovni dnevi. Kot

zaslužek teh dni se vzame osnova, po kateri je bila odmerjena bolniška hranarina za zadevno bolezen.

Če zavarovanec v zadnjih 12 koledarskih mesecih pred mesecem, v katerem se je nezgoda dogodila, ni imel skupno niti 78 dejanskih delovnih dni, se doda za tiste dneve, ki manjkajo do 78 dni:

a) odraslemu nekvalificiranemu ali polkvalificiranemu delavcu normirani najnižji zaslužek nekvalificiranega delavca v času nezgode;

b) odraslemu nekvalificiranemu delavcu normirani najnižji zaslužek kvalificiranega delavca v času nezgode;

c) delavcu, ki je mlajši od 18 let, 80% od pripadajočega zaslužka pod točko a) oziroma b) tega odstavka.

Če se tako izračunani zaslužek deli s 3, se dobi povprečni mesečni zaslužek.

Pri učencih v gospodarstvu se vzame kot osnova za odmero rente 80% normiranega najnižjega zaslužka nekvalificiranega odraslega delavca v času nezgode. Če je sposobnost ponesrečenega učenca v gospodarstvu za trajno zmanjšana za najmanj 66²/₃%, se poveča osnova za rento z dovršenim 18. letom na znesek normiranega najmanjšega zaslužka kvalificiranega delavca.

18. člen

Če zadene zavarovanca, ki uživa delno rento, nova nezgoda pri delu, se mu odredi nova renta na podlagi posledic vseh nezgod, ki jih je utrpel, in sicer na osnovi, na kateri je bila odmerjena prejšnja renta. Če je osnova za odmero rente ob novi nezgodi večja, se odmeri nova renta po tej osnovi.

3. Pravica zavarovanca iz pokojninskega zavarovanja.

19. člen

Kot osnova za odmero pokojnine se vzame povprečni mesečni zaslužek zavarovanca v tistem razdobju pred mesecem, ko je nastal zavarovani primer, v katerem je zavarovanec po številu dejanskih delovnih dni dopolnil vsaj 5 let pokojninskega zavarovanja. Za to razdobje se upoštevajo koledarski meseci zavarovanja v tistem letu, v katerem je nastopil zavarovani primer, in potrebno število koledarskih let neposredno pred tem letom.

Povprečni mesečni zaslužek, ki je osnova za odmero pokojnine, se izračuna tako, da se skupni zaslužek v razdobju, v katerem je zavarovanec dopolnil 5 let pokojninskega zavarovanja, deli s skupnim številom dejanskih delovnih dni v tem razdobju in tako dobljeni znesek pomnoži s 26.

Če obsega razdobje, ki se upošteva pri izračunavanju pokojninske osnove, tudi čas učenja obrti (vajenska dela), se računa zaslužek za to vajensko dobo z 80% normiranega najnižjega zaslužka nekvalificiranega odraslega delavca.

20. člen

V čas pokojninskega zavarovanja se vračunajo:

1. dnevi, v katerih je zavarovanec dejansko delal;
2. dnevi, ko zavarovanec uživa bolniško hranarino, kolikor je za te dneve plačan prispevek za pokojninsko zavarovanje;
3. dnevi prostovoljno podaljšanega ali prostovoljnega pokojninskega zavarovanja;
4. dnevi doplačanega časa prebitega na šolanju.

V čas pokojninskega zavarovanja za starostno pokojnino se vračunajo tudi tisti dnevi, v katerih je zavarovanec

dejavno delal, a za katere ni bil po predpisih prijavljen pri Zavodu za socialno zavarovanje, če zavarovanec o tej zaposlitvi predloži potrebne dokaze in ima vsaj 10 let dejanskega pokojninskega zavarovanja.

Za eno leto zavarovanja se šteje največ 312 delovnih dni v enem letu.

21. člen

Čas, ki ga je zavarovanec prebil pri šolanju po dovršenem 18. letu starosti zaradi dosega specialne ali strokovne sposobnosti, lahko zavarovanec odkupi zaradi povečanja pravic iz pokojninskega zavarovanja. Dokupi se lahko največ pet let.

Dokupljeni čas šolanja se računa v čas pokojninskega zavarovanja šele po tem, ko zavarovanec dokonča pet let dejanskega pokojninskega zavarovanja.

Čas, ki ga je zavarovanec prebil pri šolanju in katerega lahko odkupi, mora prijaviti Zavodu za socialno zavarovanje najpozneje do 31. decembra 1948, oziroma v enem letu po tem, ko prvič stopi v obvezno pokojninsko zavarovanje.

Čas šolanja se dokupi s plačilom prispevka za pokojninsko zavarovanje. Osnova za odmero tega prispevka je polovica normirane srednje mezde nekvalificiranega odraslega delavca. Prispevek za celotni dokupljeni čas mora biti vplačan najpozneje v roku, ki ustreza dokupljenemu času šolanja. Če se prispevek za celotni čas šolanja v tem roku ne izplača, se računa za pokojninsko zavarovanje kot dejansko dokupljen čas tisti čas, ki ustreza plačanemu prispevku.

22. člen

Za onemoglega se šteje zavarovanec, ki ne more zaradi bolezni, starosti ali drugih hib pridobiti z delom po svojih močeh in sposobnostih ne v svojem, ne v kakem drugem poklicu ob navadnih delovnih pogojih tretjine tega, kar zaslužijo z najetim delom telesno in duševno zdrave osebe.

Za popolno onemoglega se šteje zavarovanec, ki je popolnoma izgubil sposobnost za vsako delo in ki mu je za življenje neobhodno potrebna stalna tuja nega in pomoč (popolna onemoglost).

Začasno onemogel je zavarovanec, dokler se po prenehanju bolniške hranarine zdravi od bolezni, zaradi katere je onemogel, kakor tudi po tem zdravljenju, dokler se po zdravniškem mnenju more verjetno pričakovati, da bo v treh letih po prenehanju hranarine spet postal sposoben za delo.

Trajno onemogel je zavarovanec, za katerega se po zdravniškem mnenju ne more verjetno pričakovati, da bo v treh letih po prenehanju bolniške hranarine spet postal sposoben za delo. Trajno onemogel je tudi zavarovanec, katerega onemoglost traja dalj kot tri leta.

4. Pravica rodbinskih članov zavarovanca do rente in pokojnine.

23. člen

Rodbinskim članom pripada renta od dneva smrti ponesrečenega zavarovanca oziroma od dne, do katerega je bila umrlemu uživalcu že izplačana renta.

Pravica do vdovske ali otroške pokojnine začne z dnem zavarovanceve smrti, če je ta prejemal osebno pokojnino, pa z dnem, ko poteče čas, za katerega je umrlj že prejel pokojnino.

24. člen

Če zavarovanec, ki uživa delno rento, umre za posledicami nove delovne nezgode, se določi njegovim rodbinskim članom renta po osnovi, po kateri je bila odmerjena prejšnja renta. Če je osnova za odmero rente ponesrečenega zavarovanca ob novi nezgodi večja, se odmeri nova renta po tej osnovi.

25. člen

Pravica do vdovske ali vdovčeve rente oziroma pokojnine, se pridobi samo tedaj, če so ob zavarovančevi smrti izpolnjeni vsi predpisani pogoji za to pravico. Če se naknadno izpolnijo predpisani pogoji, se ne pridobi pravica do vdovske (vdovčeve) rente oziroma pokojnine.

Pravica do vdovske ali vdovčeve rente oziroma pokojnine se izgubi, če pozneje preneha kateri izmed pogojev, ki so predpisani za to pravico.

Kljub predpisom prvega odstavka pripada vdovi, mlajši od 40 let, ki ji je bilo izplačevanje vdovske rente oziroma pokojnine ustavljeno, ker je njen najmlajši otrok dopolnil 14 let, pravica do rente oziroma pokojnine, dokler ne dopolni 40. leta starosti.

26. člen

Otroške rente oziroma pokojnine, ki se izplačujejo poleg vdovske rente oziroma pokojnine, katerih vsota pa presega polovico zneska polne zavarovančeve rente oziroma pokojnine, se morajo sorazmerno zmanjšati. Enako je ravnati tudi s sirotinskimi rentami oziroma pokojninami, katerih skupni znesek presega znesek polne zavarovančeve rente oziroma pokojnine.

Če kateremu izmed uživalcev preneha pravica do rente oziroma pokojnine, se ostalim sorazmerno povečajo zneski otroških rent oziroma pokojnin.

27. člen

Če pridobe pravico do rente oziroma pokojnine sirote iz prvega zakona umrlega zavarovanca skupno z njegovo vdovo in otroki iz drugega zakona, pripada vdovska renta oziroma pokojnina vdovi v nezmanjšanem znesku, najmlajši polni siroti polovica celotnega zneska otroških rent oziroma pokojnin, ostalim otrokom iz obeh zakonov pa druga polovica po enakih delih.

Nezakonskemu otroku zavarovanca se prizna pravica do rente oziroma pokojnine, če se dokaže:

a) da je zavarovanec pri matičnem uradu ali pri sodišču priznal otroka za svojega, ali je sodišče ugotovilo, da je zavarovanec oče tega otroka;

b) da je zavarovanec vsaj eno leto neposredno pred svojo smrtjo skrbel za vzdrževanje otroka ali je bil od sodišča obsojen, da ga mora vzdrževati.

Nezakonski, po smrti zavarovanca rojeni otrok, ima pravico do rente oziroma pokojnine, če je zavarovanec vsaj eno leto neposredno pred svojo smrtjo živel v skupnem gospodinjstvu z otrokovo materjo.

28. člen

Če so otroci, ki uživajo rento oziroma pokojnino, v kakem javnem zavodu, se izplačuje renta oziroma pokojnina do zneska redne oskrbnine zavodu, morebitni ostanek pa upravičencu.

Otroška renta oziroma otroška pokojnina po 30. členu odloka o socialnem zavarovanju se izplačuje tudi tedaj,

če je bil otrok ob smrti staršev starejši od 17 oziroma 23 let, s pogojem, da je postal nesposoben za pridobitno delo pred zavarovančevo smrtjo.

5. Skupne določbe o pravicah iz socialnega zavarovanja.

29. člen

Če s predpisi o socialnem zavarovanju ni drugače določeno, pridobi zavarovanec pravico iz zavarovanja za primer bolezni in obratne nezgode z dnem vstopa v službo in jo izgubi z dnem izstopa iz službe, ne glede na to, ali je bil prijavljen, ko je nastopil službo, oziroma odjavljen, ko je izstopil iz nje.

Če želi zavarovanec za čas nesposobnosti za delo zaradi bolezni, za katerega mu ne gre pravica do polne ali delne mezde (plače), plačevati prispevek za pokojninsko zavarovanje, mora zavodu to željo prijaviti v roku šestih mesecev po nastanku delovne nesposobnosti. Dospete prispevke mora plačati v petih dneh po prejemu obvestila, koliko je treba plačati prispevkov, nadaljnje prispevke pa plačuje za nazaj.

Če pa želi plačevati ta prispevek delodajalec zavarovanca, more to storiti s posebnim plačilnim seznamom ali na posebno odločbo zavoda.

30. člen

Stroške zdravljenja zavarovanca ali člana njegove rodbine v javni bolnici ali drugem javnem zdravstvenem zavodu plača zavod za socialno zavarovanje samo za tiste bolnike, katere je njegov organ ali določeni zdravnik napotil na zdravljenje ali je pozneje pristal na njihovo zdravljenje.

Stroške zdravljenja v javnih bolnišnicah in javnih zdraviliščih plača Zavod za socialno zavarovanje po predpisani tarifi, stroške zdravljenja v ostalih zdraviliščih pa po dogovoru.

Pravica javnih bolnic in drugih javnih zdravstvenih zavodov do plačila bolnišničnih stroškov zastara, če se plačilo ne zahteva pismeno v enem letu po končanem zdravljenju.

Če je bil bolnik v nujnem primeru sprejet na zdravljenje v bolnico, pa ga tja ni napotil organ Zavoda za socialno zavarovanje ali določeni zdravnik, mora bolnica najpozneje v 15 dneh po sprejemu bolnika na zdravljenje, zahtevati od Zavoda za socialno zavarovanje napotilo za zdravljenje v bolnici. Sicer bolnica nima pravice zahtevati plačila bolnišničnih stroškov, ki so nastali do dne, ko je zahtevala, da se izda napotilo za zdravljenje v bolnici.

Povračilo stroškov za prevoz bolnika v bolnico, sanatorij ali na klimatsko zdravljenje in za nazaj, se dá le za tisto vrsto prevoza oziroma povratka, katero odredi ali v nujnem primeru pozneje določeni zdravnik oziroma Zavod za socialno zavarovanje.

31. člen

Če Zavod za socialno zavarovanje ne more nuditi zavarovancu ali njegovemu rodbinskemu članu brezplačnega zdravljenja, mu povrne dejanske stroške za zdravljenje, vendar le do višine dvojnega zneska pripadajoče hranarine.

Če se zavarovanec ali njegov rodbinski član obrne na zdravnika ali zdravstveno ustanovo, ki nista določena za zdravljenje zavarovancev, tedaj stroški tega zdravljenja ne gredo v breme socialnega zavarovanja, iz-

vzemši primer, če zaradi dokazane potrebe nujne zdravniške pomoči ni bilo mogoče obrniti se za pomoč na določenega zdravnika socialnega zavarovanja. O tem, ali je bila zdravniška pomoč nujna in ali je bil uporabljen način zdravljenja potreben, kakor tudi o tem, ali je zavarovanec nesposoben za delo in kako dolgo, odloča na podlagi predloženih dokazov Zavod za socialno zavarovanje.

32. člen

Denarna podpora za vzdrževanje rodbine ter denarna podpora za vsakodnevne majhne izdatke za čas, ko se ponesrečeni oziroma onemogli zavarovanec zdravi v bolnišnici, sanatoriju, toplicah ali zdravilišču ali na klimatskem zdravljenju, se izplačuje:

a) dokler zavarovanec nima pravice do rente oziroma pokojnine, v višini teh denarnih podpor iz zavarovanja za primer bolezni;

b) ko zavarovanec pridobi pravico do rente oziroma pokojnine, se izplačuje denarna podpora za vzdrževanje rodbine v znesku 50% polne rente oziroma pripadajoče pokojnine, denarne podpore za vsakodnevne majhne izdatke pa v znesku 20% polne rente oziroma pripadajoče pokojnine.

33. člen

Zavod za socialno zavarovanje lahko ponesrečenim zavarovancem zaradi njihove usposobitve za delo odredi izučitev novega poklica, za katerega imajo po svojem splošnem zdravstvenem stanju dovolj sposobnosti za delo, ter jim zagotovi možnost take izučitve. Za nov poklic usposobljene osebe se imajo pozvati na ponovni pregled zaradi ponovne presoje stanja njihove sposobnosti za delo z ozirom na pridobljeno sposobnost za delo v novem poklicu.

Uživalca trajne rente kakor tudi uživalca trajne invalidske in starostne pokojnine lahko Zavod za socialno zavarovanje z njegovim pristankom na račun njegove rente ali pokojnine spravi v invalidski dom ali slični zavod za onemogle, v katerem uživa popolno oskrbo.

Če se uživalec rente odnosno invalidske pokojnine brez upravičenega razloga ne odzove pozivu na zdravniški pregled odnosno če se ne podvrže določenemu zdravljenju ali določbam, izdanim zaradi njegove usposobitve za delo, mu lahko Zavod za socialno zavarovanje odreče rento odnosno invalidsko pokojnino, bodisi deloma ali v celoti, in to za dobo, dokler ne zadosti pozivu k zdravniškemu pregledu oziroma, dokler se ne podvrže določenemu zdravljenju ali izdanim določbam zaradi njegove usposobitve za delo.

34. člen

Uživalcem rente oziroma pokojnine, ki so v smislu določbe 33. člena na zdravljenju v bolnici ali v kakem drugem zavodu, ne pripada denarna podpora za vzdrževanje rodbine za tisti čas, za katerega jim je bila v naprej izplačana renta oziroma pokojnina. V naprej izplačana renta oziroma pokojnina za čas, ki ga je zavarovanec prebil na zdravljenju v bolnišnici ali v kakem drugem zavodu, se ne odtegne pri nadaljnjem izplačevanju rente oziroma pokojnine.

Če je uživalec ostal na zdravljenju v bolnišnici ali v kakem drugem zavodu dalj časa, kakor mu je bila v naprej izplačana renta oziroma pokojnina, se mu izpla-

čuje renta ali pokojnina od dneva, ko se je končalo zdravljenje, če mu ta pravica ni prenehala.

Predpisi tega člena se ne nanašajo na uživalce rent in pokojnin, ki so po svoji zaposlitvi obvezno zavarovani ali ki so na zdravljenju v bolnišnici ali kakem drugem zavodu v smislu določb 16. člena odloka ter te uredbe.

35. člen

Če je zavarovanec istočasno pridobil pravico do rente in pravico do pokojnine, pa mu je po drugi točki 29. člena odloka o socialnem zavarovanju priznana samo renta oziroma pokojnina kot večja dajatev, počiva njegova pravica do manjše rente oziroma pokojnine.

Renta oziroma pokojnina iz pravice, ki je počivala, se uživalcu prizna, v kolikor še obstoje pogoji za uživanje te pravice, če preneha renta ali pokojnina, ki mu je bila prej priznana, ali če se zmanjša izpod vrednosti pravica, ki je počivala.

Če umre uživalec rente, čigar pravica do pokojnine kot manjša je počivala, a smrt ni nastopila kot posledica delovne nezgode, se priznajo njegovi rodbini vse pridobljene pravice iz pokojninskega zavarovanja.

36. člen

Ponesrečenemu oziroma začasno onemoglemu zavarovancu se določi začasna renta oziroma začasna pokojnina, dokler se ne ugotovi stopnja trajnega zmanjšanja delovne sposobnosti oziroma trajna onemoglost zavarovanca, kakor tudi dokler je ponesrečenemu ali onemoglemu zavarovancu potrebno nadaljnje zdravljenje.

Začasna renta se sme izplačevati največ dve leti od dneva prenehanja pravice do hranarine.

Pravica do invalidske pokojnine oziroma rente preneha, ko preneha onemoglost uživalca pokojnine oziroma ko pri uživalcu rente trajno zmanjšanje delovne sposobnosti ne presega več $\frac{1}{3}$.

37. člen

Zavod za socialno zavarovanje ima pravico zahtevati povračilo napačno izplačanih zneskov rent, pokojnin in drugih dajatev, če ni izplačilo v skladu z odločbo o dajatvi in jih po upravni ali sodni poti izterjati (z odtegnitvijo od rente ali pokojnine ali druge dajatve) oziroma z izvršbo na njegovo imovino ter dohodke, bodisi da se odtegne ves znesek hkrati ali pa v obrokih. Posamezni mesečni odtegljaji ne smejo biti večji od $\frac{1}{4}$ mesečne rente ali pokojnine oziroma od $\frac{1}{4}$ zavarovančevih dohodkov.

Povračilo pravilno v skladu z odločbo izplačevane pokojnine in drugih denarnih dajatev more Zavod za socialno zavarovanje izterjati po upravi ali sodni poti, če je uživalec z lažnim predstavljanjem odločilnih dejstev ali s kaznivim dejanjem, ki je ugotovljeno s sodbo sodišča, dosegel odločbo o pravici do denarnih dajatev iz socialnega zavarovanja.

38. člen

Obroki rente oziroma pokojnine, ki se ustavijo po predpisih prvega odstavka 32. člena, odloka o obveznem socialnem zavarovanju, se v nobenem primeru ne morejo izplačati uživalcu pozneje.

39. člen

Če gre uživalec rente oziroma pokojnine v inozemstvo, se ustavi izplačevanje rente oziroma pokojnine do

njegovega povratka. Če se uživalec rente oziroma pokojnine vrne v enem letu na stalno bivanje na področju Istrskega okrožnega ljudskega odbora, se mu izplačajo pridržani obroki rente oziroma pokojnine. Zavod za socialno zavarovanje lahko izjemno podaljša izplačevanje rente oziroma pokojnine, če je uživalec odšel v inozemstvo po službeni potrebi ali zaradi zdravljenja, šolanja ali kakega drugega upravičenega razloga.

Če je uživalec rente oziroma pokojnine tuj državljan, pa se vrne na stalno bivanje v državo svoje pripadnosti, se mu ne ustavi renta oziroma pokojnina, če obstoja reciprociteta.

Uživalcu rente oziroma pokojnine, ki zaradi odhoda v inozemstvo na stalno bivanje izgubi pravico na rento oziroma pokojnino, se more na njegovo zahtevo izplačati odpravnina v znesku 3kratne letne rente oziroma pokojnine.

40. člen

Kadar je pogreb zavarovanca ali njegovega rodbinskega člana oskrbel kdo drugi, mu pripada povračilo dejanskih stroškov, toda največ do zneska pogrebnine. Če stroški pogreba znašajo manj kot znaša pogrebnina, se izplača razlika zavarovančevi rodbini oziroma zavarovancu.

41. člen

Periodične denarne dajatve iz zavarovanja za primer bolezni, nosečnosti in poroda dospejo v plačilo mesečno za nazaj. Na zahtevo zavarovanca se smejo izplačati akontacije polmesečno za nazaj. Pri krajši bolezni se izplačajo z dnem po prestanju bolezni.

Rente in pokojnine dospejo v plačilo mesečno v naprej na stalen dan v mesecu, ki se določi v odloku o priznanju pravice na rento oziroma pokojnino.

Pogrebnine dospejo v plačilo naslednji dan po smrti zavarovanca oziroma člana njegove družine; denarna podpora za opremo otroka pa dospe v plačilo naslednji dan po rojstvu otroka.

6. Posebne določbe za javne uslužbence.

42. člen

Za javne uslužbence v smislu te uredbe veljajo vse osebe, katerih službeni prejemki obremenjujejo osebne izdatke proračunov javnih oblasti, uradov in ustanov. Med javne uslužbence se pa ne štejejo osebe, ki so plačane iz posebnih proračunov javnih gospodarskih podjetij.

43. člen

Javni uslužbenci imajo iz zavarovanja za primer bolezni, nosečnosti in poroda iste pravice kot ostali zavarovanci. Kolikor jim pa službodajalec v teh primerih izplačuje njihove prejemke nezmanjšane še nadalje, se bolniška in porodniška hranarina, denarna podpora za vzdrževanje družine ter podpora za majhne dnevne stroške ne izplačuje njim, marveč preodkazuje njihovemu službodajalcu. Te službodajalcu preodkazane dajatve niso oproščene davka.

Tudi pogrebnino za umrlim javnim uslužbencem preodkazuje Zavod službodajalcu, če jo je ta izplačal rodbinskim članom umrlega v enakem ali višjem znesku, morebitno razliko pa izplača Zavod upravičenim rodbinskim članom.

44. člen

Kadar je potrebno za pravico do dajatev iz zavarovanja za primer bolezni, nosečnosti in poroda daljše zavarovanje, se javnemu uslužbencu šteje kot zavarovanje tudi vsa njegova prejšnja delovna služba.

Javnemu uslužbencu se vračunava v pokojnino po odloku o obveznem socialnem zavarovanju in tej uredbi vsa doba, ki se mu je doslej vračunavala v javno službo. Če javni uslužbenec s to vračunljivo javno službo in zavarovanjem po odloku o obveznem socialnem zavarovanju in tej uredbi doseže vsaj deset let službe, se mu za pokojnino vračuna tudi morebitna prejšnja dejanska zaposlitev v javni ali zasebni službi na področju Istrskega okrožnega ljudskega odbora ali tudi izven njega, ki bi bila sicer zavezana zavarovanju po navedenem odloku in tej uredbi.

45. člen

Pokojninska osnova pri javnih uslužbencih je njihova zadnja redna mesečna plača.

46. člen

Osebnostne in rodbinske pokojnine javnih uslužbencev, dospele pred 1. novembrom 1947, plačuje še nadalje dosedanja pristojna oblast, urad ali ustanova.

47. člen

Pokojnine iz zavarovalnih primerov, ki so se dogodile od 1. novembra 1947 dalje, priznava in izplačuje Zavod za socialno zavarovanje, toda v lastno breme le tisti sorazmerni del, ki ustreza dobi dejanskega in morda po členu 44. vračunanega zavarovanja pri zavodu napram dobi celokupnega v pokojnino vračunljivega službovanja, dočim gre razlika v breme pristojne javne oblasti, urada ali ustanove, ki obračuna z zadevnimi pokojninskimi skladi.

48. člen

Če ima oseba, ki prejema pokojnino kot javni uslužbenec, pravico tudi do pokojnine iz socialnega zavarovanja, se izračuna višina pokojnine iz socialnega zavarovanja na ta način, da se k času, ko je bila taka oseba zavarovana pri Zavodu za socialno zavarovanje, dodajo leta javne službe in od tako določene pokojnine se odbije znesek javne pokojnine.

7. Pravice zavarovanca ob izstopu iz službe.

49. člen

Zavarovanje se ne pretrga z neplačanim dopustom zavarovanca, ki ne traja več kot dva meseca, kakor tudi ne z zavarovančevim dopustom za izpopolnitev v stroki, ki ne traja več kot šest mesecev, če se med dopustom redno plačujejo prispevki. Prispevek se plača po zaslužku, ki ga je zavarovanec imel v zadnjem koledarskem mesecu pred mesecem, v katerem je nastopil dopust.

50. člen

Prostovoljno se podaljša zavarovanje s plačilom prispevkov za zadevno panogo zavarovanja, in sicer po zaslužku, ki ga je zavarovanec imel v zadnjem koledarskem mesecu pred mesecem, v katerem je prenehala obveznost zavarovanja.

Prvi mesečni prispevek se mora plačati v 15 dneh po prijavi prostovoljnega podaljšanja zavarovanja. Na-

daljnji prispevki dospevajo vsakega 1. v mesecu in se morajo plačati v naprej.

Kdor prostovoljno podaljša zavarovanje za primer bolezni, izgubi pravico iz tega zavarovanja, če zaostane s plačilom prispevkov več kot za mesec dni. Če ne zaostane s plačilom več kot za dva meseca, pridobi ponovno pravico iz zavarovanja po 15 dneh, ko plača vse zaostale prispevke.

51. člen

Če tisti, ki je izgubil pravico do rente ali pokojnine zaradi tega, ker je spet postal sposoben za delo, stopi v službo v petih letih po prenehanju te pravice, se mu pri odmeri nove pokojnine vračuna vsa doba prejšnjega pokojninskega zavarovanja, če je bil na novo dejansko zaposlen vsaj pol leta.

52. člen

Če umre oseba, ki je zaradi bolezni izčrpala pravico iz socialnega zavarovanja, se zanjo izplača pogrebna, če je smrt nastopila kot posledica te bolezni v dveh letih po prenehanju pravic iz zavarovanja za primer bolezni.

III. poglavje.

Postopek za uveljavljanje pravic po predpisih odloka o obveznem socialnem zavarovanju.

1. Postopek za uveljavljanje pravic v primeru bolezni, nosečnosti in poroda.

53. člen

Zavarovanci uveljavljajo v primeru bolezni, nosečnosti in poroda svoje pravice in pravice svojih rodbinskih članov pri Zavodu za socialno zavarovanje s potrdilom delodajalca o zaposlitvi. Zavarovanci so na zahtevo Zavodu za socialno zavarovanje dolžni predložiti tudi druge listine in dokazila, ki so potrebna za ugotovitev njihovih pravic v primeru bolezni, nosečnosti in poroda.

Zavod za socialno zavarovanje izplača zavarovancu denarno podporo v primeru bolezni, nosečnosti in poroda na podlagi predpisanega potrdila, ki ga izda Zavod za socialno zavarovanje ali določeni zdravnik oziroma na podlagi presoje zdravniško-delavske strokovne komisije.

Zavod za socialno zavarovanje mora tudi takemu zavarovancu, ki ni prijavljen v zavarovanje, dati brezplačno zdravniško pomoč, uvesti pa mora takoj postopek, da se ugotovijo druge zavarovančeve pravice ter odgovornost delodajalca o predpisih o socialnem zavarovanju.

Če je zavarovanec izstopil iz službe, uveljavi svoje pravice po 18. členu odloka o obveznem socialnem zavarovanju s potrdilom Zavoda za socialno zavarovanje.

54. člen

Zdravnik Zavoda za socialno zavarovanje oziroma od Zavoda določeni zdravnik mora pri dejanju zdravniške pomoči zavarovancu presoditi, ali je zavarovanec zaradi bolezni nesposoben za delo. Če ugotovi, da je zavarovanec za delo nesposoben in da bo ta nesposobnost trajalo več kot tri dni, mora zdravnik poslati Zavodu za socialno zavarovanje predpisano potrdilo.

Kadar nudi zdravnik zdravniško pomoč zavarovanki v primeru nosečnosti in poroda v dobi 6 tednov pred

porodom in 6 tednov po porodu, pošlje Zavodu za socialno zavarovanje predpisano potrdilo ne glede na stanje njene delovne sposobnosti.

55. člen

Če v primeru bolezni, nosečnosti in poroda ugotovi Zavod za socialno zavarovanje, da so izpolnjeni predpisani pogoji za izplačilo denarne podpore, izplača zavarovancu to podporo, ne da bi izdal posebno odločbo o priznanju pravice do nje. V nasprotnem primeru pa izda obrazloženo odločbo, da zavarovancu pravice do denarne podpore ne prizna, vendar z opozoritvijo, da ima pravico do pritožbe.

Če se pojavi spor v zvezi s presojo zavarovančeve delovne nesposobnosti, ki jo je dal zdravnik Zavoda za socialno zavarovanje oziroma določeni zdravnik, mora Zavod za socialno zavarovanje poslati sporni predmet v rešitev zdravniško-delavsko-strokovni komisiji.

2. Postopek pri prijavljanju in ugotavljanju delovnih nezgod.

56. člen

Zavod za socialno zavarovanje je dolžan takoj, ko prejme prijavo ali sicer izve za delovno nezgodo, uvesti postopek, da se dožene, ali je nezgodo šteti za delovno nezgodo. Po potrebi ukrene potrebno, da se opravi v ta namen tudi ogled na samem kraju.

O ogledu na samem kraju se pravočasno obvestijo pristojni ljudski odbor (Inspekcija dela), delodajalec in ponesrečeni zavarovanec. Če se zgodi smrtna nesreča, se obvestijo najbližji sorodniki umrlega. Razen tega se o ogledu obvesti tudi krajevna sindikalna organizacija. Po potrebi se mora pozvati tudi zdravnik, ki zdravi ponesrečenca, ter drugi strokovnjaki.

Ponesrečenec si lahko na svoje stroške določi zastopnika pri ogledu na samem kraju.

57. člen

V postopku, v katerem se ugotavlja delovna nezgoda, je treba zlasti preizkusiti in ugotoviti naslednja dejstva in okoliščine:

1. čas in vzrok nezgode;
2. naravo in posledico nezgode;
3. kdo je kriv nezgode (delodajalec oziroma odgovorni vodja, ponesrečeni zavarovanec ali kdo drug);
4. ali ima ponesrečeni zavarovanec rodbinske člane, ki bi utegnili imeti v zvezi z nezgodo kake pravice iz socialnega zavarovanja;
5. prejšnje telesne hibe ponesrečenega zavarovanca ali posledice prejšnjih poškodb.

Če je postopek za ugotovitev delovne nezgode izvedel kak drug državni organ, mora zapisnike in druge spise tega postopka poslati Zavodu za socialno zavarovanje v osmih dneh po končanem postopku.

58. člen

Zdravnik, ki nudi prvo pomoč ponesrečenemu zavarovancu, ki ga je nezgoda doletela na potovanju oziroma izven kraja, kjer dela, mora prijaviti nezgodo v 24 urah pristojnemu državnemu organu področja, v katerem se je nezgoda zgodila, oziroma v katerem je ponesrečeni zavarovanec dobil prvo zdravniško pomoč. Javni organ

mora v takem primeru takoj uvesti postopek, da se ugotovi delovna nezgoda, in o tem obvestiti Zavod za socialno zavarovanje.

3. Postopek pri določitvi pravic iz zavarovanja za primer delovne nezgode in pravic iz pokojninskega zavarovanja.

59. člen

Pravice iz zavarovanja za primer delovne nezgode ugotovi Zavod za socialno zavarovanje po uradni dolžnosti na podlagi prijave in postopka, izvedenega zaradi ugotovitve delovne nezgode.

Pravice iz pokojninskega zavarovanja ugotovi Zavod za socialno zavarovanje samo na zahtevo upravičenca. Na podlagi postopka, ki ga izvede zaradi ugotovitve delovne nezgode oziroma na zahtevo upravičenca zaradi pokojnine, izda Zavod za socialno zavarovanje odločbo, da ali prizna pravico ali zavrne zahtevek na priznanje pravic iz zavarovanja za primer delovne nezgode oziroma iz pokojninskega zavarovanja.

60. člen

Za ugotovitev okoliščin, ki so potrebne, da se ugotovijo pravice iz zavarovanja za primer nezgode, onemoglosti, starosti in smrti, mora Zavod za socialno zavarovanje preskrbeti ugotovitev stanja od zdravniško-strokovne komisije; ima pa pravico, da v ta namen zahteva potrebna pojasnila in podatke tudi od delodajalca in drugih oseb. Delodajalec mora tudi zahtevi zagotoviti v osmih dneh.

Če delodajalec tudi na ponovno zahtevo ne predloži v osmih dneh zahtevanih podatkov, zbere Zavod za socialno zavarovanje potrebne podatke na samem kraju na stroške delodajalca.

61. člen

Če se naknadno ugotovi, da je bila odločba o pravici do rente ali pokojnine izdana na podlagi napačnih podatkov ali napačne presoje zadeve ali na podlagi zmote o dejanskih okoliščinah, se mora po obnovitvi postopka izdati nova odločba, s katero se renta ali pokojnina ustavi, zmanjša ali poveča.

Če pri ponesrečenem zavarovancu nastane sprememba, ki vpliva na zmanjšanje delovne sposobnosti, ima zavarovanec pravico zahtevati ponoven zdravniški pregled in določitev nove rente. V takem primeru se sme ponesrečencu na podlagi ugotovitev zdravniško-delavske strokovne komisije priznati pravica do rente po spremenjeni osnovi od dneva, ko je to zahteval.

Ko Zavod za socialno zavarovanje izve za spremembo pri uživalcu trajne rente ali trajne pokojnine ali za spremembo o dejanskih okoliščinah, ki vplivajo na pravico iz socialnega zavarovanja ali na višino rente oziroma pokojnine, mora v treh mesecih, ko je izvedel za spremembo, izdati odločbo v novem postopku. Odločba o ustavitvi, zmanjšanju ali povečanju rente ali pokojnine, ki se izda v novem postopku, velja od onega izplačila prvega obroka rente oziroma pokojnine, ki dosepe potem, ko je bila izdana odločba.

62. člen

Upravičenci do rente ali pokojnine so dolžni na zahtevo Zavoda za socialno zavarovanje predložiti vse listine in druga dokazila, ki so potrebna za ugotovitev pravic do rente ali pokojnine in za njih izplačilo.

IV. poglavje.

Dolžnosti delodajalca.

1. Vložitev prijave.

63. člen

V osmih dneh, ko je zavarovanec nastopil službo ali izstopil iz službe ali ko je nastala kakršna koli sprememba, ki vpliva na pravice zavarovanca iz socialnega zavarovanja, mora delodajalec to prijaviti poslovalnici ali poverjeništvu Zavoda za socialno zavarovanje.

Spremembo v zaslužku je treba prijaviti v petih dneh, ko je potekel mesec, v katerem je ta sprememba nastala.

Za zavarovanca, ki dela pri več delodajalcih, mora vložiti predpisano prijavo vsak posamezen delodajalec.

Tiste, katerih najemno delovno razmerje traja manj kot 8 dni, mora prijaviti delodajalec takoj, ko nastopijo službo, lahko pa jih obenem tudi odjavi.

Delodajalec mora prijaviti tudi tedaj, ko ni gotov, ali je pri njem zaposlena oseba obvezna socialnemu zavarovanju ali ne. V tej prijavi mora delodajalec navesti razloge, iz katerih sodi, da prijavljena oseba ni obvezana socialnemu zavarovanju, kdor ni obvezan socialnemu zavarovanju, ne pridobi s prijavo nikakih pravic iz socialnega zavarovanja.

Delodajalec, ki prispevke obračunava in plačuje po plačilnih seznamih, ni dolžan posebej prijavljati sprememb glede zaslužka zavarovanca in prehodnjih prekinitev. Če tak delodajalec zaradi vrste dela ne more vložiti prijav v roku, predpisanem v prvem odstavku, mora o tem obvestiti Zavod za socialno zavarovanje, ki mu lahko dovoli, da jih vloži skupaj s plačilnim seznamom.

Stroške za vložitev predpisanih prijav in plačilnih seznamov nosi delodajalec.

Zavod za socialno zavarovanje predpiše obrazec izplačilnega seznama in obrazce prijav.

64. člen

Vsako delovno nezgodo, izvzemši poklice obolelosti, ki bo verjetno imela za posledico smrt ponesrečenca, ali bo zmanjšalo njegovo delovno sposobnost za več kot 3 dni, mora delodajalec ali njegov zastopnik prijaviti najdalje v 48 urah Zavodu za socialno zavarovanje.

2. Obračunavanje in plačevanje prispevkov.

65. člen

Dospele prispevke za socialno zavarovanje je dolžan delodajalec plačati Zavodu za socialno zavarovanje.

66. člen

Javna oblastva, javne in združne ustanove in podjetja ter drugi delodajalci, pri katerih je redoma zaposlenih 10 ali več oseb, zavezanih socialnemu zavarovanju, morajo sama napraviti obračun prispevkov po plačilnem seznamu in plačati prispevke, ne da bi čakali na plačilni nalog. Plačilni seznam, ki ga podpiše delodajalec ali od njega pooblaščen oseba, se mora predložiti Zavodu za socialno zavarovanje v petih dneh po končanem rednem izplačilu. V istem roku mora delodajalec vplačati prispevke, obračunane v plačilnem seznamu.

Zavod za socialno zavarovanje sme odrediti, da obračunavajo in vplačujejo prispevke po plačilnem seznamu

tudi delodajalci, ki imajo redoma zaposlenih manj kakor 10 zavarovancev socialnega zavarovanja.

Če je po vrsti dela nemogoče izplačati delavcem in nameščencem zaslužek prihodnji dan po končanem izplačilnem razdobju, mora delodajalec Zavodu za socialno zavarovanje v naprej sporočiti dan, ki je določen za redno izplačilo zaslužka.

67. člen

Delodajalcu, ki s plačilnim seznamom obračunava in plačuje prispevke za socialno zavarovanje, izda Zavod za socialno zavarovanje poseben plačilni nalog:

a) če mora plačati razliko v prispevkih zaradi napačnega obračuna v plačilnem seznamu;

b) če v enem mesecu po rednem izplačilu ne pošlje Zavodu za socialno zavarovanje plačilnega seznama za isto izplačilno razdobje.

Plačilni nalog iz točke b) prednjega odstavka se izda začasno za tisti znesek prispevkov, ki je obračunan v zadnjem poslanem plačilnem seznamu, dokler se ne zberejo dejanski podatki, ki so potrebni za obračun prispevkov.

S plačilnim nalogom predpisane prispevke mora delodajalec plačati v 5 dneh po prejemu plačilnega naloga.

68. člen

Delodajalec, ki prispevkov za socialno zavarovanje ne obračunava po plačilnem seznamu, mora obračunati prispevke, kakor so odmerjeni na potrdilu o prijavi sprejema zavarovancev na delo, oziroma na potrdilu o prijavi spremembe zavarovančevega zaslužka. Prispevke, ki so dospeli v določenem mesecu, mora delodajalec vplačati do 5. dne v prihodnjem mesecu.

Prispevke za zavarovance, katerih zaslužek ni prijavljen v mesečnem znesku, pa njihovo delovno razmerje traja nepretrgoma skozi ves koledarski mesec, mora delodajalec, ki ne obračunava prispevkov po plačilnem seznamu, plačati za 26 delovnih dni, ne glede na dejansko število delovnih dni v posameznem koledarskem mesecu.

Če delodajalec v določenem roku ne predloži plačilnega seznama ali predpisane prijave, ali pa če na ponovni poziv Zavoda za socialno zavarovanje ne predloži zahtevanih podatkov v določenem roku, se zberejo potrebni podatki na samem kraju, pri čemer nosi delodajalec stroške.

Če delodajalec nima potrebnih podatkov za obračun prispevkov ali če jih prikrije ali uniči, se prispevki odmerijo na podlagi zbranih podatkov v obsegu in trajanju opravljenega dela.

69. člen

Prispevke za socialno zavarovanje je plačati za vsak začetni delovni dan, za dneve bolezni, zvezane z nesposobnostjo za delo, ter za druge dneve, ko zavarovanec ne dela, a ima za te dneve pravico do plače od delodajalca, bodisi v celoti ali deloma.

Če dela zavarovanec pri več delodajalcih, mora vsak delodajalec plačati prispevke od zaslužka, ki ga je izplačal zavarovancu.

Za podjetja, ki glede na vrsto dela često spremenijo svoj sedež (potujoče umetniške družine, cirkusi ali podobno), mora Zavod za socialno zavarovanje zahtevati, da v naprej plačajo prispevke za zavarovanje.

70. člen

Ko se ugotavlja višina zaslužka, je treba upoštevati vse denarne prejemke, do katerih ima zavarovanec pravico (mezdo, plačo, nagrado za nadurno delo, stalne nagrade in druge stalne dodatke).

Če zavarovanec dobavi poleg denarnih prejemkov ali namesto njih za svoje delo prejemke v naravi (stanovanje, hrano, kurivo in drugo), je treba pri ugotavljanju višine zaslužka vračunati tudi te prejemke po predpisanih denarnih ekvivalentih. Denarne ekvivalente za prejemke v naravi predpiše Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora.

Za zavarovance, za katere se prispevki ne obračunavajo po plačilnem seznamu, zaslužek pa jim ni določen po času (akordni zaslužek), se prijavi zaslužek v znesku, ki približno ustreza povprečni vrednosti dnevnega oziroma mesečnega zaslužka delavca pri takem delu. Zavod za socialno zavarovanje sme v sporazumu s sindikalno organizacijo delavcev in nameščencev ter zadevnim delodajalcem v naprej določiti povprečno višino zaslužka takih zavarovancev za določeno razdobje.

71. člen

Zavod za socialno zavarovanje lahko določi plačilo dodatnega prispevka za vsa podjetja posamezne gospodarske panoge ali za posamezna podjetja, v katerih je delo posebno škodljivo zdravju in življenju zaposlenih in so zavarovanci izpostavljeni mnogo večji nevarnosti, da zbolè, da se ponesrečijo ali postanejo za delo nesposobni. Dodatni prispevek sme znašati največ 25 % celotnega prispevka za socialno zavarovanje.

Če podjetje ne ukrene vsega potrebnega za varstvo zdravja in življenja delavcev, kot je določil pristojni javni organ, ga sme Zavod za socialno zavarovanje obvezati, da plača povečani denarni prispevek za zavarovanje za primer bolezni in zavarovanje za primer nemoglosti, starosti in smrti. Ta povešek sme znašati največ 15 % celotnega prispevka za socialno zavarovanje.

Če podjetje ne izvede predpisanih oziroma od pristojnega javnega organa določenih ukrepov glede previdnosti ali ne postavi predpisanih varnostnih naprav, ga sme Zavod za socialno zavarovanje z odločbo obvezati, da plača povečan prispevek za zavarovanje za primer nezgode. Ta povečani prispevek sme znašati največ 25 % celotnega prispevka za socialno zavarovanje.

72. člen

Delodajalec, ki dospelih prispevkov ne plača v predpisanem roku, mora plačati zakonite zamudne obresti do dneva, ko prispevke dejansko plača. Obresti se obračunajo za vsak začetni mesec kot za cel mesec.

3. Druge dolžnosti.

73. člen

Delodajalec je dolžan, natančno voditi predpisane plačilne sezname in druge evidence o zavarovancih in njihovem zaslužku ter jih shraniti najmanj 5 let.

74. člen

Delodajalec mora zavarovancu izdati brezplačno predpisano potrdilo o zaposlitvi, ki mu je potrebno za doseganje njegovih pravic iz socialnega zavarovanja.

Obrazec potrdila o zaposlitvi predpiše Zavod za socialno zavarovanje.

75. člen

Če se zgodi pri delu nezgoda, mora delodajalec ali njegov zastopnik ukreniti vse potrebno, da se ponesrečencu najhitreje nudi zdravniška pomoč.

76. člen

Zavod za socialno zavarovanje in njegovi organi so upravičeni, da neposredno nadzirajo delodajalce pri opravljanju njihovih dolžnosti in obveznosti po predpisih o socialnem zavarovanju.

Delodajalci morajo nadzorstvenim organom Zavoda za socialno zavarovanje dati popolne in natančne podatke ter jim dati na vpogled vse poslovne knjige in razvide, ki so potrebni za pregled pravnega opravljanja predpisanih dolžnosti o prijavljanju zavarovancev in o plačanju prispevkov.

Če bi moral organ Zavoda za socialno zavarovanje prekršiti oblastno tajnost, se sme opraviti samo po prejšnjem dovoljenju pristojnega oblastnega organa, oziroma po oblastvenih nadzorstvenih organih.

77. člen

Podjetja, pri katerih je redno zaposlenih več kakor 500 zavarovancev, morajo na svoje stroške urediti primerne prostore za ambulante in jih dati brezplačno na razpolago Zavodu za socialno zavarovanje.

Če se opravljajo začasna in posebno nevarna dela v krajih, ki so bolj oddaljeni od sedeža ambulante socialnega zavarovanja, morajo tudi podjetja, pri katerih je zaposlenih manj kakor 500 zavarovancev, na svoje stroške urediti primerne prostore za ambulante in potrebne poslovne in stanovanjske zgradbe ter jih brezplačno dati na razpolago Zavodu za socialno zavarovanje.

Dolžnost, da izvrši obveznost, ki jo določata prvi in drugi odstavek tega člena, naloži podjetju Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora po predlogu Zavoda za socialno zavarovanje s svojo odločbo, v kateri predpiše tudi rok za izvršitev te obveznosti. Z odločbo se lahko naloži tudi več sosednim podjetjem, da te obveznosti vršijo na skupne stroške. Pritožba zoper tako odločbo zadrži izvršitev.

Če podjetje po pravomočnosti odločbe iz tretjega odstavka tega člena ne izvrši v določenem roku obveznosti, sme Zavod za socialno zavarovanje urediti potrebne prostore in s plačilnim nalogom naložiti podjetju, da povrne nastale stroške.

V.

Določbe o povračilih in kaznih.

78. člen

Ako je bolezen ali nezgoda pri delu ali onemoglost zavarovanca povzročil delodajalec ali odgovorni vodja s svojim kaznivim dejanjem ali s tem, da ni izvršil predpisanih ali od pristojne oblasti odrejenih ukrepov za zaščito zdravja in življenja delavcev, je dolžan povrniti Zavodu za socialno zavarovanje vse stroške dajatev, ki so bili nudeni zavarovancem v zvezi z dotičnim zavarovanim primerom.

Če pripada zavarovancu zaradi bolezni, nezgode pri delu ali onemoglosti odnosno članom njegove rodbine v primeru smrti zavarovanca pravica do odškodnine proti tretjim osebam, tedaj preide njihov odškodninski zahtevak do zneska dajatev, ki jih je nudilo zavarovanje, na Zavod za socialno zavarovanje.

Terjatve, ki po predpisih tega člena pripadajo Zavodu za socialno zavarovanje proti delodajalcu oziroma proti odgovornemu vodji ali proti tretjim osebam, se uveljavljajo po redni sodni poti. Te terjatve zastarajo v treh letih, računajoč od konca leta, v katerem se je končalo zdravljenje zavarovanca ali je nastopila smrt zavarovanca, v primeru kazenskega postopanja proti odgovornim osebam pa v treh letih po pravomočnosti kazenske sodbe.

Povračilo za priznane rente oziroma pokojnine je treba plačati Zavodu za socialno zavarovanje v znesku skupne (glavnične) vrednosti priznanih rent oziroma pokojnin, izračunanih po računskih osnovah, ki so predpisane za socialno zavarovanje.

79. člen

Delodajalec oziroma odgovorni vodja mora Zavodu za socialno zavarovanje povrniti vse stroške, ki nastanejo v zvezi z ogledom na samem kraju zaradi delovne nezgode:

1. Če delovne nezgode sploh ne prijavi ali jo prijavi po preteku 8 dni, ko se je zgodila;
2. če ni prijavil v predpisanem roku nastopa službe ponesrečenega zavarovanca, nezgoda pa se je zgodila, preden je podal zakasnelo prijavo.

80. člen

Zavarovanec, ki si na protipraven način izposluje dajatje iz zavarovanja, je dolžan Zavodu za socialno zavarovanje povrniti storjeno škodo.

Če je zavarovana ali nezavarovana oseba prizadejala Zavodu za socialno zavarovanje škodo s pomočjo delodajalca ali zaradi njegove hude malomarnosti, tedaj ji je delodajalec dolžan sam povrniti škodo.

Višino odškodninske terjatve pa v prvem in drugem odstavku ugotavlja Zavod za socialno zavarovanje in jo izterja po administrativni poti in to od zavarovanca z rubežjo in predkazom njegove plače ali od delodajalca s plačilnim nalogom.

81. člen

Delodajalec oziroma pri javnih in združnih podjetjih odgovorni vodja, ki namenoma ali zaradi hude malomarnosti ne plača v predpisanem roku dospelih prispevkov za zavarovanje, se kaznuje z denarno kaznijo v znesku neplačanih prispevkov, toda največ s 15.000 lir oziroma v ponovnem primeru s 30.000 lir; v posebno težkih primerih pa se kaznuje po predpisih uredbe o zatiranju nedopustne spekulacije in gospodarske sabotaže.

82. člen

Delodajalec oziroma odgovorni vodja javnega urada, ustanove, javnega ali združnega podjetja, se kaznuje z denarno kaznijo za prekršek in sicer:

a) od 3000 do 10.000 lir, v ponovnem primeru pa do 15.000 lir

1. če namerno ali s hudo malomarnostjo pomore zavarovancu, da oškoduje Zavod za socialno zavarovanje;
2. če ovira zavarovanca pri izpolnitvi obveznosti do Zavoda za socialno zavarovanje;
3. če zavarovancu ne izda potrdila o zaposlitvi, ki mu je potrebno za uveljavljanje njegovih pravic iz socialnega zavarovanja, ali ga sicer ovira pri izvajanju teh pravic;

4. če v nasprotju s predpisi odteguje zavarovancu od zaslužka ali če z njim sklene pogodbo, katere določbe so v nasprotju s predpisi o socialnem zavarovanju;

5. če ne vodi predpisanih plačilnih seznamov in drugega razvida o zavarovancih in njihovih zaslužkih ali jih ne hrani do predpisanega roka;

6. če nadzorstvenim organom protipravno odreče potrebne in natančne podatke in obvestila, ali če ovira ogled na samem kraju oziroma vpogled v poslovne knjige in razvide;

7. če ob obratni nezgodi ne prijavi nezgode v predpisanem roku 48 ur ali če ne ukrene vsega, da se ponesrečencu čim hitreje nudi zdravniška pomoč;

b) Od 600 do 6000 lir

1. če sploh ne prijavi ali ne prijavi v predpisanem roku zavarovanca, ki je nastopil službo ali izstopil iz službe, ali če ne prijavi spremembe v delovnem razmerju, ki vpliva na zavarovančevo pravico iz socialnega zavarovanja;

2. če prijavi zavarovani zaslužek v višjem ali nižjem znesku;

3. če ne izpolnjuje drugih dolžnosti, ki jih nalagajo predpisi o socialnem zavarovanju.

Z denarno kaznijo 600 do 6000 lir se kaznuje zavarovanec, ki si na protipraven način izposluje dajatve iz zavarovanja.

Za imovinsko škodo, ki izvira iz prekrškov, storjenih od poslovodje, oziroma odgovornega vodje, je v vsakem primeru solidarno odgovoren delodajalec.

83. člen

Za prekršek, storjen s tem, da prijava o vstopu zavarovanca na delo ni bila predložena v predpisanem roku, se kaznuje odgovorna oseba ne samo s kaznijo po predpisih prejšnjega člena, temveč tudi s kaznijo plačila stroškov za dajatve, nudene zavarovancu v prvih dveh mesecih bolezni, ako je zavarovani primer bolezni, nosečnosti, poroda ali obratne nezgode nastopil pred predložitvijo prijave ali najkasneje 8 dni po predložitvi prijave.

Za kršitev storjeno s predložitvijo prijave z neresničnimi podatki ali z opustitvijo predložitve prijave o spremembi v delovnem razmerju se kaznuje odgovorna oseba ne samo s kaznijo, izrečeno po predpisih prejšnjega člena, temveč tudi s kaznijo plačila povzročene škode odnosno s kaznijo plačila razlike med denarnimi dajatvami, nudenimi zavarovancu na podlagi neresnično prijavljene zaslužka in denarnimi dajatvami, ki mu pripadajo na podlagi njegovega dejanskega zaslužka, ako je zavarovani primer bolezni, nosečnosti, poroda ali obratne nezgode nastopil pred predložitvijo pravilne prijave ali najkasneje v 8 dneh po predložitvi pravilne prijave.

Za prekršek, storjen z opustitvijo pravočasne prijave o izstopu zavarovanca z dela, se kaznuje odgovorna oseba poleg kazni, izrečene po predpisih prejšnjega člena, s kaznijo plačila prispevka do dneva predložitve prijave o izstopu zavarovanca z dela oziroma do dneva uradne ugotovitve o izstopu zavarovanca z dela.

Višino stroškov za dajatve, nudene zavarovancu, kakor tudi višino škode po 1. in 3. odstavku ugotovi Zavod za socialno zavarovanje. Ta ugotovitev je odločilna za izrek kazni.

84. člen

Ugotavljanje prekrškov in odškodninske odgovornosti, kakor tudi izrekanje denarne kazni po tem pravil-

niku in njihovo izterjevanje opravi glede na sedež delodajalca pristojni okrajni oziroma mestni izvršilni ljudski odbor.

Denarne kazni gredo v korist Zavoda za socialno zavarovanje, ki jih uporabi za dajanje izrednih podpor zavarovancem.

Proti odloku o izrečeni kazni je dopustna pritožba na pristojni neposredno višji organ ljudske oblasti, čigar odločitev je dokončna in izvršljiva. Pritožbo je vložiti v 15 dneh po dostavitvi odločbe.

85. člen

Pravica pregona zaradi prekršitve predpisov o socialnem zavarovanju zastara, če se zoper prekršilca ne začne postopek v treh mesecih, ko Zavod za socialno zavarovanje izve za prekršek.

VI.

Postopek s terjatvami Zavoda za socialno zavarovanje.

86. člen

Zavod za socialno zavarovanje ostvarja svoje terjatve po predpisih o socialnem zavarovanju nasproti delodajalcem, zavarovancem in drugim osebam na podlagi plačilnih seznamov, plačilnih nalogov, izpiskov iz tekočih računov in odločb o plačilu dolžnih prispevkov.

87. člen

Za vse prispevke in druge obveznosti, ki jih je po predpisih o socialnem zavarovanju dolžan plačati delodajalec, jamčijo solidarno:

a) pri podjetjih, ki pripadajo delniški družbi ali za drugi, člani upravnega odbora;

b) pri podjetjih, ki pripadajo družbam z omejeno zavezo, poslovodja oziroma člani poslovnega odbora;

c) pri gradbenih delih naročnik gradnje oziroma oseba, za katere račun se gradnja izvršuje, in sicer za vse prispevke in druge obveznosti podjetnika gradnje, ki se nanašajo na naročeno gradnjo;

d) pri prehodu dela od enega delodajalca na drugega novi delodajalec, in sicer za vse prispevke in druge obveznosti prejšnjega delodajalca, ki se nanašajo na prevzeto delo;

e) glavni podjetnik, ki je prevzel izvršitev dela, in sicer za vse prispevke in druge obveznosti tistih podjetnikov, ki jim je izročil izvršitev posameznih delov prevzetega dela;

f) zakonski drug za vse prispevke in druge obveznosti, ki so nastale v času trajanja skupnega gospodinjstva, kolikor ne dokaže, da ni sodeloval v obratú in da se je sam preživljal iz lastnega premoženja oziroma lastnih dohodkov.

88. člen

Plačilni sezname, plačilni nalogi, odločbe o plačanju dolžnih prispevkov in izvlečki iz tekočih računov delodajalcev, opremljeni s klavzulo o izvršljivosti Zavoda za socialno zavarovanje, so javne izvršilne listine.

Zavod za socialno zavarovanje sme svoje terjatve iz naslova prispevkov za socialno zavarovanje, zamudne obresti in povračil prisilno izterjati iz premičnega premoženja dolžnika na podlagi pravomočnih javnih izvršilnih listin, bodisi sam po svojih organih, bodisi po okrajnih sodiščih ali okrajnih oziroma mestnih izvršilnih ljud-

skih odborih, pristojnih, po sedežu delodajalca oziroma po kraju, v katerem dolžnik živi.

Od javnih gospodarskih podjetij, uradov in ustanov se terjatve izterjajo prisilno na podlagi pravomočnih javnih izvršilnih listin s tem, da se prvenstveno zarubijo njihova dobroimetja na računu pri javni kreditni ustanovi in prenesejo na račun Zavoda za socialno zavarovanje.

Iz dolžnikovih nepremičnin sme Zavod za socialno zavarovanje svoje terjatve prisilno izterjati samo po okrajnih sodiščih.

Za prisilne izterjave veljajo obstoječi predpisi sodnega oziroma upravnega izvršilnega postopnika.

V primeru izvršilnega postopka, stečajnega postopka in postopka prisilne poravnave, se uvrstijo terjatve Zavoda za socialno zavarovanje v isto vrsto z javnimi davki.

Ljudska sodišča so dolžna dostaviti Zavodu za socialno zavarovanje odločbe o ustavitvi plačil, o uvedbi stečajnega postopka in postopka prisilne poravnave, v kolikor se to nanaša na gospodarska podjetja.

89. člen

Terjatve Zavoda za socialno zavarovanje iz naslova dolžnih prispevkov za socialno zavarovanje zastarajo v treh letih, računajoč od konca leta dospelosti dolžnih prispevkov. Ostale terjatve Zavoda za socialno zavarovanje, osnovane na predpisih te uredbe, zastarajo v treh letih, računajoč od dneva dostavitve plačilnega naloga.

Če delodajalec sploh ni prijavil potrebnih podatkov ali je prijavil netočne podatke o osebah, ki so bile pri njem zaposlene, zastara terjatev dolžnih prispevkov za socialno zavarovanje v 5 letih, računajoč od konca leta dospelosti terjatve.

Zastaranje se prekine z vsakim službenim dejanjem, podzetim zaradi izterjanje terjatve, če je bil dolžnik o podzetem dejanju po predpisih obveščen.

90. člen

Terjatve proti solidarnim dolžnikom iz 87. člena te uredbe ostvari Zavod za socialno zavarovanje s plačilnim nalogom, ki ga izda solidarnim dolžnikom.

Pritožbe zoper plačilne naloge iz prejšnjega odstavka zadržijo izvršitev.

91. člen

Zoper vsak plačilni nalog, odločbo ali rešitev Zavoda za socialno zavarovanje, kolikor se nanašajo na določitev pravic zavarovanca in njegovih rodbinskih članov, je dopustna pritožba na Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora. Pritožbo je vložiti v 15 dneh po prejemu plačilnega naloga, odločbe ali rešitve pri Zavodu za socialno zavarovanje. Pritožba ne zadrži izvršitve, razen če je s posebnimi predpisi drugače določeno.

92. člen

Glede dostavljanja plačilnih nalogov, odločb in rešitev Zavoda za socialno zavarovanje ter glede vlaganja pritožb po pošti veljajo predpisi, ki veljajo za postopek organov javne uprave.

VII.

Prehodne in končne določbe.

93. člen

Čas, prebit v zavarovanju za zaposlitve na področju Istrskega okrožnega ljudskega odbora, se računa kot čas zavarovanja pri Zavodu za socialno zavarovanje v Kopru.

94. člen

Zavarovancem s področja Istrskega okrožnega ljudskega odbora, ki so sodelovali kot borci v narodno-osvobodilnem boju, kakor tudi kot pripadniki partizanskih odredov katerekoli države, se prizna ta čas v pokojninsko zavarovanje v dvojni višini. Zavarovancem, ki so med narodno-osvobodilnem boju delali v narodno-osvobodilnih odborih in drugih organih ljudske oblasti ali v ljudskih družbeno-političnih organizacijah ali v njihovih delavnicah, podjetjih in ustanovah se prizna ta čas, toda najdalje do konca leta 1945, kot čas pokojninskega zavarovanja v dejanskem trajanju teh dejavnosti.

Zavarovancem — žrtvam fašističnega terorja, ki so bili od okupatorja ali njegovih pomagačev zaprti, ujeti, internirani, konfinirani, deportirani ali odpeljani na prisilno delo, se prizna v čas pokojninskega zavarovanja doba, v kateri jim je bilo dejansko odvzeta njihova svoboda.

Zavarovancem, navedenim v drugem odstavku, se računa v čas pokojninskega zavarovanja tudi: nameščencem in javnim uslužbencem čas po 1. januarju 1920, delavcem pa čas po 1. marcu 1926, če jim je bila zaradi njihovega protifašističnega stališča in dejavnosti odvzeta prostost.

Zavarovancem, ki so bili mobilizirani v vojnih pro-fašističnih formacijah, se prizna v čas pokojninskega zavarovanja vojaška služba v dejanskem trajanju samo, če so pozneje prešli v demokratske vojne formacije.

Pravice, navedene v tem členu, se priznajo tistim prebivalcem Istrskega okrožnega ljudskega odbora, ki stopijo v zavarovanje in ki uveljavijo te pravice na podlagi potrebnih dokazil najpozneje do 31. decembra 1948. Te pravice se priznajo šele takrat, ko izpolnijo 5 let obveznega pokojninskega zavarovanja in če se do takrat niso pregrešili zoper pridobitve narodno-osvobodilnega gibanja.

95. člen

Pri odmeri pokojnine se šteje kot osnova zavarovanja za čas do 30. junija 1945 mesečni zaslužek 2250 lir, za čas od 1. julija 1945. dalje pa se upošteva za zaposlene osebe njihov zavarovani zaslužek, za nezaposlene pa za služek osebe iste starosti in istega poklica, ki je v času od 1. julija 1945. dalje opravljala podoben posel, kot ga je pozneje nastopil upravičenec.

96. člen

Izseljencem pripadnikom Istrskega okrožnega ljudskega odbora, ki se sposobni za delo vrnejo za stalno na področje tega odbora, se prizna v pokojninsko zavarovanje tudi čas dejanske zaposlitve izven tega področja po 1. marcu 1926, ki so ga prebili kot najemni delavci, ko po vrnitvi v področje tega odbora izpolnijo 5 let obveznega pokojninskega zavarovanja. Čas zaposlitve izven tega področja se prizna največ do 10 let, in sicer tako, da se vsakemu polnemu letu obveznega pokojninskega zavarovanja prišteje še po eno leto zaposlitve izven tega področja.

Izseljencem, pripadnikom Istrskega okrožnega ljudskega odbora, ki se vrnejo za stalno na področje tega odbora in so nesposobni za delo, imajo pa že z odločbo priznано pravico do rente ali pokojnine iz socialnega zavarovanja izven tega področja, se prizna pravica do minimalne rente ali pokojnine po predpisih o socialnem

zavarovanju, če izven tega področja ne dobivajo rente ali pokojnine. Če pa dobivajo izven tega področja rento ali pokojnino, ki je manjša od minimalne rente oziroma pokojnine, se jim prizna pravica do razlike do višine minimalne rente oziroma pokojnine.

97. člen

Delavci in nameščenci, zaposleni na področju Istrskega okrožnega ljudskega odbora, kolikor pred 1. majem 1945. niso bili zavarovani za primer onemoglosti, starosti in smrti, ker jih delodajalec protipredpisno ni prijavil v zavarovanje ali ker so njihovi službeni prejemki presegali v veljavnih predpisih določeni znesek ali ker so se izselili s področja Istrskega okrožnega ljudskega odbora in v državi svoje poznejše zaposlitve niso bili zavarovani za primer onemoglosti, starosti in smrti, lahko dokupijo čas te nezavarovane dejanske zaposlitve, če plačajo za to dobo zavarovalne prispevke na osnovi zavarovanih prejemkov 2250 lir mesečno.

Delavci in nameščenci, ki so prejeli povračilo premij in so jim bile s tem pravice iz zavarovanja za onemoglost, starost in smrt sorazmerno zmanjšane, si lahko obnovijo te pravice, če vrnejo prejete premije Zavodu za socialno zavarovanje v Kopru, in sicer v istem nominalnem znesku, kot so ga svojčas prejeli.

Pravice, navedene v prejšnjih odstavkih, se priznajo, če zavarovanec predloži svojo zahtevo Zavodu za socialno zavarovanje do 31. decembra 1948.

Prispevek za dokupljeni čas zaposlitve ter vplačila za obnovo pokojninskega zavarovanja se lahko plačajo hkrati ali v obrokih, toda najpozneje v 5 letih od dneva vložitve zahteve. Če vplačila v tem roku niso v celoti plačana, se računa za pokojninsko zavarovanje samo tisti čas, ki ustreza vplačilu.

98. člen

Izvršilni Istrski okrožni ljudski odbor predpisuje minimalne zneske, ki se morajo izplačevati kot renta ali pokojnina tistim, pri katerih je v osnovi za odmero rente oziroma pokojnine upoštevan tudi zaslužek iz zavarovanja v času pred 1. julijem 1945.

99. člen

Osebam, ki stalno bivajo na ozemlju Istrskega okrožnega ljudskega odbora in ki jim pripada pravica do pokojnine ali odpravnine na podlagi zavarovanja pred 30. aprilom 1945. po takrat veljavnih predpisih, se prizna ta pravica, ako jo uveljavijo najkasneje do 30. aprila 1952.

Osebam, ki so bile v času od 1. maja 1945. do 31. oktobra 1947 zavarovane za onemoglost, starost in smrt pri Pokrajinskem zavodu za socialno zavarovanje ter so v tem času izpolnile pogoje za doseg pravic do pokojnine ali odpravnine po takrat veljavnih predpisih na ozemlju Istrskega okrožnega ljudskega odbora, se prizna ta pravica, ako jo uveljavijo najkasneje do 30. aprila 1952.

Za višino pokojnin in odpravnin po tem členu velja uredba o minimalnih rentah in pokojninah.

Zahtevki do pokojnin in odpravnin na osnovi tega člena zastarajo po predpisih 34. člena Odloka o obveznem socialnem zavarovanju.

100. člen

Zavod za socialno zavarovanje izplačuje iz svojih sredstev od rent, pokojnin in odpravnin le sorazmerni znesek za dobo zavarovanja od 1. oktobra 1947. dalje

napram skupni dobi vsega zavarovanja. Razlika gre v breme javni oblasti tukajšnjega ozemlja, ki bo sklenila glede prevzema in kritja obvez iz socialnega zavarovanja potrebne mednarodne dogovore.

Ravnatoko gre v breme javne oblasti tukajšnjega ozemlja izplačilo iz izrednih obveznosti, ki izvirajo:

1. ker je bil osebam navedenim v 93. členu te uredbe, vračunan v pokojninsko zavarovanje čas, ko niso bile pokojninsko zavarovane;

2. ker je bil izseljencem, ki se vrnejo na področje tega ozemlja, vračunan v pokojninsko zavarovanje čas njihove dejanske zaposlitve v inozemstvu;

3. ker so bile valorizirane rente in pokojnine ter priznane minimalne rente in pokojnine, kakor sploh, kolikor so bile prevzete nepokrite obveznosti.

101. člen

Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora lahko uredi s posebnimi predpisi način izvedbe obveznega socialnega zavarovanja za osebe, zaposlene pri kmetijskih strojih, pri obiranju in nakladanju sadja in drugih kmetijskih pridelkov, kakor tudi začetek in način izvedbe obveznega socialnega zavarovanja za druge osebe, zaposlene v kmetijskem delu, morskem ribištvu, nosače v pristaniščih, raznašalce časnikov in slično.

102. člen

Dokler se s posebnimi predpisi ne uredi začetek in način izvedbe obveznega socialnega zavarovanja za osebe, navedene v prednjem členu, se smejo te osebe prostovoljno zavarovati pri Zavodu za socialno zavarovanje, če niso starejše od 40 let in če se priglasijo v prostovoljno zavarovanje za vse vrste zavarovanja.

Prostovoljni zavarovanec ima iste pravice iz socialnega zavarovanja kakor obvezni zavarovanec. Prispevki in pravice prostovoljnih zavarovancev se odmerijo po normiranem srednjem zaslužku nekvalificiranega odraslega delavca.

Prostovoljni zavarovanec dobi pravico iz zavarovanja: v primeru bolezni 15 dni po vplačilu prvega prispevka, v primeru poroda 10. mesec po prvem vplačilu, v primeru obratne nezgode pa z dnem prvega vplačila prispevka.

Za plačilo prispevkov za prostovoljno zavarovanje, kakor tudi za prenehanje tega zavarovanja veljajo smiselno predpisi o prostovoljnem podaljšanju obveznega zborovanja.

103. člen

Predpisi odloka o obveznem socialnem zavarovanju z dne 14. septembra 1947. se začnejo izvajati z dnem 1. novembra 1947.

Zavarovanim delavcem in nameščencem, pri katerih je nastopil zavarovani primer bolezni, nosečnosti in poroda še pred 1. decembrom 1947, se dajatve do njih izčrpanja priznavajo po predpisih, veljavnih ob času nastopa zavarovanega primera.

Pri delavcih in nameščencih, ki so izstopili iz zavarovanja že pred 1. novembrom 1947, imajo pa ohranjene pravice po prvem odstavku 18. člena odloka o obveznem socialnem zavarovanju, se uporabljajo za dajatve ob primeru bolezni, nosečnosti in poroda predpisi, veljavni ob izstopu iz službe, če tudi zavarovani primer nastopi po 1. decembru 1947.

Javnim uslužbencem, ki so neposredno pred 1. novembrom 1947 pri Zavodu za socialno zavarovanje uživali pravice iz zdravstvene zaščite in njihova delanezmožnost zaradi bolezni ali nosečnosti in poroda traja nepretrgoma še po 1. novembru 1947, se prične pravica do dajatev po odloku o obveznem socialnem zavarovanju z dne 14. septembra 1947 in tej uredbi šele od 1. decembra 1947 dalje, pri čemer se jim doba navedene delanezmožnosti pred 1. decembrom 1947 računa v dobo trajanja pravice do dajatev po odloku o obveznem socialnem zavarovanju z dne 14. septembra 1947 in tej uredbi.

Koper, 8. januarja 1948.

Tajnik: Laurenti Eugenio Predsednik: Kralj Franc

66.

Na podlagi 98. člena uredbe o izvajanju socialnega zavarovanja po predpisih odloka o obveznem socialnem zavarovanju ter v zvezi s 37. členom odloka o obveznem socialnem zavarovanju izdaja Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora

o d r e d b o

o minimalnih rentah in pokojninah ter odpravninah iz socialnega zavarovanja.

1. člen

Zavod za socialno zavarovanje izplačuje po predpisih te odredbe minimalne zneske rent in pokojnin, kakor tudi odpravnine.

2. člen

Minimalna renta in pokojnina se odredi tedaj, kadar znaša renta oziroma pokojnina, ki gre uživalcu po predpisih o socialnem zavarovanju manj kot znesek rente in pokojnine, ki je določen s to odredbo.

Ravno tako se dodelijo minimalne rente in pokojnine tistim upravičencem, katerim so do 30. aprila 1945 plačevali oziroma bili dolžni plačati odškodnino italijanski zavodi za obvezno socialno zavarovanje, t. j. ne glede na to, ali je upravičenec uveljavil svojo pravico tudi po navedenem dnevu, samo da jo je uveljavil v zakonitem roku.

Gornja določila veljajo tudi za zavarovane primere, kjer je pogoj starostne in čakalne dobe za doseg pravic do pokojnine po starih italijanskih predpisih izpolnjen do 30. aprila 1952.

Minimalna renta oziroma pokojnina pripada tistim upravičencem, ki imajo svoje stalno bivališče na področju Istrskega okrožnega ljudskega odbora in ki so tako v moralnem, kakor tudi v političnem oziru neoporečni.

Odpravnine se izplačujejo po predpisih te odredbe in sicer:

a) vdovam, ki so prejemale minimalno vdovsko nezgodno rento v slučaju njihove zopetne omožitve v znesku dveletne zadnje minimalne vdovske rente.

Minimalne osebne rente

3. člen

Minimalna osebna renta iz zavarovanja za primer delovne nezgode znaša glede na stopnjo zmanjšane delovne sposobnosti:

- a) nad 10% do 20% mesečno lir 325.—
b) nad 20% do 33¹/₃% mesečno „ 650.—

- c) nad 33¹/₃% do 40% mesečno lir 1500.—
č) nad 40% do 60% mesečno „ 3000.—
d) nad 60% do 80% mesečno „ 4000.—
e) nad 80% do 100% mesečno „ 6000.—
f) nad 100% „ 8000.—

Minimalne osebne pokojnine

4. člen

Minimalne osebne pokojnine iz zavarovanja za primer onemoglosti, starosti in smrti (pokojninskega zavarovanja) znašajo glede na skupno trajanje dejanske zaposlitve v najemnem delovnem razmerju, po katerem bi bil uživalec pokojnine po sedanjih predpisih o socialnem zavarovanju obvezen na zavarovanje:

če je dejanska zaposlitev trajala:

- do 10 let mesečno lir 3500.—
od 10 let do 15 let „ „ 4000.—
od 15 let do 20 let „ „ 4500.—
od 20 let do 25 let „ „ 5000.—
od 25 let do 30 let „ „ 5500.—
od 30 let do 35 let „ „ 6000.—

Minimalne osebne pokojnine se odrede tedaj, če se je pri določitvi osnove za odmero pokojnine vračunal v celoti ali deloma, zaslužek iz zavarovanja pred 1. julijem 1945, zaradi česar znaša zakonita pokojnina manj kot minimalni znesek osebne pokojnine s prednjega odstavka.

Čas dejanske zaposlitve za odmero minimalne pokojnine se računa samo tistim upravičencem, ki imajo vsaj 10 let dejanskega pokojninskega zavarovanja. Za dobo, ko niso bili zavarovani, morajo predložiti tehtne dokaze; da so tudi v času, ko niso bili prijavljeni v zavarovanje, dejansko bili zaposleni pri delu, ki je po sedanjih predpisih zavezano socialnemu zavarovanju.

Minimalna rodbinska renta in pokojnina

Rodbinske rente se odmerjajo po 22. členu, rodbinske pokojnine pa po 28. členu odloka o obveznem socialnem zavarovanju z dne 14. sept. 1947, Uradni list št. 3/1947. Osnova za odmero odškodnine znaša mesečno 6000 lir.

Skupne določbe

6. člen

Upravičencem do starostne pokojnine, ki imajo na podlagi zaposlenja ali imovine mesečni dohodek nad 5000 lir, se določa minimalna osebna pokojnina v mesečnem znesku 100 lir, ne glede na leta zarovanja oziroma dejanske zaposlitve. Isto velja tudi za uživalce rodbinske rente oziroma pokojnine.

Upravičencem do minimalne osebne rente ali pokojnine oziroma rodbinske minimalne rente ali pokojnine, ki so dopolnili 65. leto starosti, pripada poleg minimalne rente ali pokojnine še posebna starostna doklada v mesečnem znesku lir 500.—.

Uživalcem pokojnine za onemoglost in starost, kakor tudi uživalcem osebne rente za nezgodo z zmanjšano delovno sposobnostjo nad ²/₃ pripada po čl. 21 odst. c odloka o obveznem socialnem zavarovanju z dne 14. septembra 1947 dodatek za vsakega otroka v mesečnem znesku lir 600.—.

7. člen

Uživalci osebnih pokojnin, ki imajo 10 let faktičnega pokojninskega zavarovanja, morajo zaradi odreditve

ustrezajočega zneska minimalne osebne pokojnine vložiti prijavo z dokazi o celotnem trajanju svoje zaposlitve. Dokler ne predložijo teh dokazov, se jim izplačuje še nadalje le tisti znesek minimalne osebne pokojnine, ki odgovarja faktični zavarovalni dobi, kot se je postopalo pred uveljavitvijo te odredbe.

8. člen

Pri določevanju zneska minimalnih rodbinskih rent in pokojnin po 6. členu se ne upoštevajo kot rodbinski člani tisti otroci, za katere preživeli zakonec dobiva dohodek na podlagi svoje zaposlitve.

Končne določbe

9. člen

Če uživalec minimalne osebne rente doseže pravico do osebne minimalne pokojnine ali če uživalec osebne minimalne pokojnine doseže pravico do osebne minimalne rente, se mu zmanjša pokojnina za $\frac{2}{3}$ zneska rente. Če sta ti $\frac{2}{3}$ enaki pokojnini, ali večji od pokojnine, se izplačuje samo renta. Predpis tega odstavka velja za zavarovane slučaje pred 15. septembrom 1947.

Če upravičenec doseže istočasno pravico do osebne ali rodbinske minimalne rente in do osebne ali rodbinske minimalne pokojnine, mu pripada samo ena dajatev in sicer tista, ki je večja.

Če pridobi oseba, ki uživa rodbinsko minimalno rento ali pokojnino, pravico na osebno minimalno rento ali pokojnino, odnosno, če pridobi oseba, ki uživa osebno minimalno rento ali pokojnino, pravico tudi na rodbinsko minimalno rento ali pokojnino, se ji izplačuje samo ena dajatev in to tista, ki je večja, medtem, ko ji pravica do druge dajatve počiva. S prestankom pravice do dajatve, ki jo je taka oseba uživala, oživi pravica do dajatve, ki je mirovala.

10. člen

Osebni in rodbinski državni, poldržavni in samoupravni upokojeanci, ki so na osnovi enega delovnega razmerja istočasno prejeli pokojnine od italijanskih zavodov za socialno zavarovanje in od države, prejema državno pokojnino, zmanjšano za znesek pokojnine, katero prejema po tej odredbi. Če pa ima oseba, ki prejema pokojnino kot državni, poldržavni in samoupravni upokojenec pravico tudi do pokojnine iz socialnega zavarovanja na osnovi drugega delovnega razmerja, se izračuna višina minimalne pokojnine iz socialnega zavarovanja na ta način, da se k času, ko je bila taka oseba zavarovana pri Zavodu za socialno zavarovanje, dodajo leta državne, poldržavne ali samoupravne službe in od tako določene pokojnine se odbije znesek državne pokojnine.

11. člen

Minimalne rente in pokojnine po tej odredbi se bodo izplačevale začenši od 1. oktobra 1947 dalje.

Upravičencem, katerim se bo odmerila minimalna pokojnina na podlagi zadnjega odstavka čl. 4 in čl. 7 te uredbe, pripada zvišana pokojnina začenši od prvega dne prihodnjega meseca po vložitvi prijave z dokazi.

12. člen

Minimalne rente in pokojnine po tej odredbi se krijejo z izrednimi dotacijami Istrskega okrožnega ljudskega

odbora, v kolikor ne gredo po obstoječih predpisih v breme Zavoda za socialno zavarovanje.

13. člen

Ta odredba stopi takoj v veljavo.

Koper, 8. januarja 1948.

Tajnik: Laurenti Eugenio

Predsednik: Kralj Franc

67.

Na podlagi odloka Poverjeništvu PNOO za Slovensko Primorje in Oblastnega LO za Istro z dne 20. februarja 1947 ter odloka Istrskega okrožnega ljudskega odbora o pooblastilu Izvršilnemu odboru Istrskega okrožnega LO za izdajanje odlokov in odredb na področju gospodarstva od 3. avgusta 1947, izdaja Izvršilni odbor Istrskega okrožnega LO po odobritvi VUJA

u r e d b o

o pravici delavcev, nameščencev in učencev v gospodarstvu do plače v primeru bolezni in nezgode ter o dopustu žen pred porodom in po porodu.

1. člen

Delavcem, plačanim po 2. členu in učencem v gospodarstvu, plačanim po 4. čl. uredbe o reguliranju mezd in plač delavcev in nastavljenecv v javnih, gospodarskih in privatnih podjetjih, privatnih ustanovah in organizacijah, ki so zavarovani po predpisih o socialnem zavarovanju, morajo izplačevati delodajalci za čas, dokler so nesposobni za delo, toda največ za 6 dni, razliko med hranarino, ki jim pripada po predpisih o socialnem zavarovanju in njihovo mezdo, ako so zaradi bolezni ali nezgode pri delu brez svoje krivde dalje od treh dni ovirani da delajo. Ako taka ovira za delo traja le tri dni ali manj, jim morajo izplačevati delodajalci celo mezdo za čas trajanja ovire.

Nameščencem, plačanim po 5. čl. in učencem v gospodarstvu, plačanim po 6. čl. navedene uredbe, morajo izplačevati delodajalci ob pogojih prejšnjega odstavka, če traja ovira za delo dalje od treh dni, razliko med hranarino in plačo za čas trajanja te ovire, toda največ za mesec dni. Če taka ovira traja le tri dni ali manj, jim morajo delodajalci izplačevati ves pripadajoči jim del plače za čas ovire. Pri obračunavanju plače na dneve po tem odstavku, se računa, da znaša plača za en dan 26. ti del mesečne plače.

Če ovira za delo (obolenje), ki traja 6 ali manj kot 6 dni obsega tudi nedeljo ali kak drug dan, določen za tedenski odpočitek, mora izplačati delodajalec delavcu razliko med hranarino in mezdo le za delovne dneve. Če je pa delavec bolan dalje kot 6 dni in čas bolovanja obsega tudi nedeljo, mu mora delodajalec izplačati razliko med hranarino in mezdo za 6 delovnih dni.

Enako je tudi v primeru obolenja nameščenca. Nameščencu, ki je bolan mesec dni, mora izplačati delodajalec razliko med hranarino in plačo (računajoč), da plača za en dan znaša 26. ti del mesečne plače, za delovne dneve bolovanja, toda največ za 26 dni.

Delavcem in učencem v gospodarstvu, ki se na stroške Zavoda za socialno zavarovanje zdravijo v bolnišnicah,

zdraviliščih, okrevališčih in slično, mora izplačevati delodajalec največ za 6 dni, nameščencem pa največ za mesec dni razliko med hranarino, ki bi jo imeli, če bi se zdravili doma in njihovo mezdo oziroma plačo.

Delavcem, ki delajo v akordu, se mora izplačevati razlika med hranarino in njihovim povprečnim zaslužkom, ki so ga imeli v mesecu pred obolenjem.

2. člen

Delavci, nameščenci in učenci v gospodarstvu se lahko poslužujejo pravice iz prvega člena le, če je zaposlitev pri istem delodajalcu trajala najmanj 30 dni pred vsako oviro za delo po prvem členu.

3. člen

Delavci in nameščenci in učenci v gospodarstvu dokazujejo svoje pravice iz prvega člena te uredbe z zdravniškim spričevalom o nesposobnosti za delo, njenih vzrokih in njenem trajanju, ki ga izdaja Zavod za socialno zavarovanje. V ta spričevala Zavod za socialno zavarovanje kot vzrok nesposobnosti za delo ne sme vpisati diagnoze bolezni, nego ugotovitev, da je vzrok nesposobnosti za delo bolezen ali nezgoda pri delu itd. Če je pa v izjemnih primerih neobhodno potrebno, da se kot vzrok nesposobnosti za delo navede tudi diagnoza, se ta v zdravniško spričevalo more vpisati le, če to dovoljujejo zdravstveni predpisi.

4. člen

Če delodajalec sumi, da je delavec, nameščenec ali učenec v gospodarstvu namerno povzročil bolezen ali nezgodo, lahko zahteva mnenje delavskega zaupnika, ki je obvezen za obe stranki, kolikor ena od njih v roku 3 dni od priobčitve zaupnikovega mnenja ne predloži spora v rešitev pristojnemu delavskemu sodišču.

5. člen

Ženam, zaposlenim v podjetjih, uradih, ustanovah in organizacijah, ali pri zasebnih delodajalcih pripada dopust 6 tednov pred porodom in 6 tednov po porodu.

Noseča žena ima pravico opustiti delo, kakor hitro se z zdravniškim spričevalom ugotovi, da bo porod verjetno sledil v roku 6 tednov.

6. člen

Za čas dopusta po 5. členu uživa noseča žena podporo za porodnice iz socialnega zavarovanja, če je bila v zadnjem letu pred porodom zavarovana 6 mesecev ali v zadnjih dveh letih vsaj 12 mesecev. Če izpolnjuje te pogoje in kolikor prejema od Zavoda za socialno zavarovanje porodniško podporo v nižjem znesku od svojega rednega zaslužka, mora delodajalec izplačevati to razliko.

7. člen

Neizvrševanje predpisov te uredbe ima za posledico kazensko odgovornost.

Prekršitev predpisa 1. in 6. člena se kaznuje v denarju od lir 3000.— do lir 15.000.—, prekršitev predpisov 5. člena pa s prisilnim delom do enega leta ali v denarju do lir 75.000.—, v primeru težjih posledic pa tudi z odvzemanjem prostosti s prisilnim delom po določbah odloka o vrstah kazni.

8. člen

Pooblašča se Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora, da izda navodila za uporabo predpisov te uredbe, kolikor bi se za to pokazala potreba.

9. člen

Ta uredba stopi v veljavo z dnem objave v Uradnem listu Vojne uprave in Istrskega okrožnega ljudskega odbora.

Koper, 8. januarja 1948.

Tajnik: Laurenti Eugenio Predsednik: Kralj Franc

68.

Na osnovi člena 37. odloka o obveznem socialnem zavarovanju izdaja Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora

u r e d b o

o ureditvi in postopku sodišča socialnega zavarovanja v Kopru.

1. člen

Vsi spori iz odnosa obveznega socialnega zavarovanja med zavarovanci in ostalimi koristniki socialnega zavarovanja na eni ter Zavoda socialnega zavarovanja na drugi strani se sodijo po tej uredbi.

Spori iz člena 7. odloka o obveznem socialnem zavarovanju spadajo v pristojnost Zdravniško-delavske strokovne komisije.

2. člen

Kot sodišče socialnega zavarovanja za ozemlje Istrskega okrožja posluje Okrajno ljudsko sodišče v Kopru.

Predsednika sodišča socialnega zavarovanja in njegovega namestnika imenuje predsednik Okrožnega ljudskega sodišča v Kopru.

3. člen

Pisarniške posle vrši osebje Okrajnega ljudskega sodišča pod nadzorstvom predsednika sodišča za socialno zavarovanje.

Sodišče socialnega zavarovanja ima svoje posebne delovodne vpisnike in pečate.

4. člen

Zahtevki socialnega zavarovanja se uveljavljajo pred sodiščem socialnega zavarovanja s tožbo, ki jo je vložiti v roku 30 dni po prejemu odločbe Zavoda za socialno zavarovanje.

Tožba se vloži ali neposredno pri sodišču socialnega zavarovanja ali pri Zavodu za socialno zavarovanje.

Ako je zadnji dan roka praznik, se rok podaljša do naslednjega. Dan priporočene predaje na pošto se smatra kot dan predložitve sodišču odnosno zavodu.

Nepravočasno vloženo tožbo zavrne sodišče po službenih dolžnostih.

5. člen

Ako zavod za socialno zavarovanje brez zadostnega razloga zavlačuje izdajo odločbe o renti, penziji, podpori ali povračilu, lahko upravičenec predloži zahtevo sodišču socialnega zavarovanja, ne da bi moral čakati na izdajo odločbe zavoda za socialno zavarovanje. Če smatra sodišče po tej tožbi, da je zakasnitev glede izdaje odločbe pri Zavodu neupravičena, določi Zavodu za socialno zavarovanje rok, v katerem mora izdati odločbo. Ako Zavod za socialno zavarovanje ne izda odločbe v tem

roku, vzame sodišče zahtevek tožilca v pretres in po razpravi izda samo odločbo.

6. člen

Na tožbo, vloženo pri Zavodu za socialno zavarovanje, postavi Zavod zaznamek o prejemu in jo v roku 8 dni dostavi sodišču socialnega zavarovanja. Tožbi priloži vse na stvar nanašajoče se spise, dostavnico o vročitvi pobijane odločbe, ovitek poštne pošiljke, če je tožba dospela po pošti, ter odgovor na tožbo v dveh izvodih.

Če je tožba vložena pri sodišču, jo predsednik sodišča dostavi Zavodu za socialno zavarovanje s pozivom, da v roku 8 dni predloži sodišču vse v prvem odstavku tega člena navedene spise in listine.

7. člen

Tožba mora vsebovati:

1. priimek in ime, poklic in bivališče tožeče stranke ali osebe, ki se iz njenega zavarovanja izvaja pravica;

2. označbo odločbe, ki se pobija s tožbo, kakor tudi naziv ustanove, katera je odločbo izdala, ter v primeru iz čl. 5 točen naslov ustanove, od katere se zahteva izdaja odločbe;

3. zahtevek tožeče stranke in razloga, zaradi katerih je s pobijano odločbo nezadovoljna.

Ako se tožeča stranka v tožbi sklicuje na listine, katere ni izdal Zavod za socialno zavarovanje, se morajo te listine priložiti tožbi v izvorniku ali overovljenem prepisu.

Morebitne pomanjkljivosti v tožbi popravi predsednik po podatkih, ki mu jih dá tožeča stranka.

8. člen

Tožbo more vložiti vsakdo, ki mu po predpisih pripada pravica iz socialnega zavarovanja.

9. člen

Ako je tožeča stranka mladoletna, mora sodišče po službeni dolžnosti paziti, da bo pravilno zastopana ter mora nedostatke glede zastopanja odstraniti v sodelovanju s pristojno varstveno oblastjo. Tožbe ni mogoče zavriniti zaradi nedostatkov glede zastopanja mladoletnika.

10. člen

Čim sodišče prejme tožbo s spisi, odredi predsednik, da se zberejo dokazi in vsi podatki za ugotovitev točnega dejanskega stanja.

Zahtevam sodišča, ki jih izda v tem cilju, morajo vsi javni organi brez odlašanja ugoditi.

Predsednik mora pripraviti za razpravo vse, kar je potrebno, da je mogoče na enem naroku pravdo dokončati.

11. člen

Pred začetkom razprave se poskusi poravnava med strankama. Navzočnost sodnikov prisodnikov pri poskusu poravnave ni potrebna.

Stranki se lahko poravnata tudi vsak čas med pravdo. Ako se poravnata pred sodiščem, zapiše sodišče poravnavo v zapisnik. Poravnava ima moč izvršilnega naslova.

12. člen

Predsednik po pravilu odreja razprave po vrstnem redu, kakor so tožbe dosele sodišču.

Vabilo na razpravo se mora dostaviti vsem udeležencem najmanj 8 dni pred razpravo.

Tožeči stranki se dostavi skupaj z vabilom tudi prepis odgovora na tožbo toženega zavoda.

13. člen

Razprava pred sodiščem socialnega zavarovanja je praviloma javna in ustmena.

Razpravo vodi predsednik sodišča. On skrbi, da se stvar popolnoma in temeljito pretrese.

Predsednik poda v začetku razprave poročilo o stanju sporne stvari. Nato obrazloži tožeča stranka svoj zahtevek ter tožena stranka svoje stališče. Po izvajanjih strank izvede sodišče potrebne dokaze. O dokazih se stranke izjavijo in dajo svoje končne predloge. Nato predsednik zaključí razpravo.

14. člen

Predsednik sodišča vzdržuje red na razpravi in ima pravico, odstraniti iz sodne dvorane ali sploh s sodišča vsakogar, ki krši red.

15. člen

O razpravi se vodi zapisnik po predpisih, ki veljajo za civilni sodni postopek.

16. člen

Vsakdo je dolžan odzvati se pozivu sodišča socialnega zavarovanja in v sporu pričati.

17. člen

Pričam in izvedencem se plačajo pristojbine po predpisih, ki veljajo za redni sodni pravdni postopek.

18. člen

Če se ima izvesti dokaze izven sedeža sodišča socialnega zavarovanja, zaprosi to sodišče, ako ne smatra za potrebno, da jih samo izvede, za izvedbo redna sodišča ali druge javne organe.

Vsi javni organi so dolžni nuditi pravno pomoč sodišču socialnega zavarovanja.

19. člen

Po končani razpravi se vrši posvetovanje sodišča, ki je tajno.

O posvetovanju se vodi zapisnik.

Po končanem posvetovanju razglasi predsednik sodbo. Pismeni odpravek sodbe se mora strankam dostaviti v roku 8 dni.

V odpravku mora biti označena sestava sodišča. Podpiše ga predsednik sodišča.

20. člen

Sodba vsebuje odločbo o zahtevku tožeče stranke in o stroških sodnega postopka.

Stroške sodnega postopka sodišča socialnega zavarovanja nosi Zavod za socialno zavarovanje, izvzemši v primeru, da sodišče smatra, da je stroške povzročila tožeča stranka z objestnim postopanjem.

Stroške izvedencev, ki so bili pozvani na zahtevo tožeče stranke, kakor tudi stroške pravnega zastopnika nosi stranka, ki je pravdo izgubila. Višino odvetniških stroškov odmeri predsednik sodišča.

Stroške izvedencev, pozvanih na zahtevo Zavoda za socialno zavarovanje, kakor tudi zastopstva Zavoda za socialno zavarovanje nosi zavod sam.

21. člen

Proti sodbam sodišča socialnega zavarovanja je dopustna pritožba na okrožno ljudsko sodišče v Kopru.

22. člen

Vloge pri sodišču socialnega zavarovanja so proste taks.

23. člen

V kolikor ta uredba nima posebnih predpisov, se ustrezno uporabljajo za postopek pri sodišču socialnega zavarovanja načela in predpisi, ki veljajo za pravdni postopek pri rednih sodiščih.

24. člen

Ta uredba stopi takoj v veljavo.

Koper, 8. januarja 1948.

Tajnik: Laurenti Eugenio Predsednik: Kralj Franc

Sodni oglasi

Vpis v družbeni register

Soc. 34/47

Dne 18. novembra 1947 so se vpisali v tus. družbeni register pri vpisani družbi »Tržaška zavarovalnica d. d.« prokuristi Peric Miro in dr. Obersnel Maks s pravico podpisovanja za družbo po določbah čl. 45 in 46 družbenega statuta.

Koper, 14. novembra 1947.

Okrožno ljudsko sodišče v Kopru

Vpis v družbeni register

Soc. 34/47

Dne 31. decembra 1947 so se vpisali v tus. družbeni register pri vpisani družbi »Tržaška zavarovalnica d. d.« kot ravnatelj družbe s pravico podpisa in zastopanja Rudež Edvard sin Ivana, stan. v Trstu, Via Scalasanta No 95 in kot podpredsenik s pravico podpisa in zastopanja Canciani-Kocjančič Marij, sin Jakoba, stanujoč v Trstu, Viale Sonnino št. 58.

Poper, 31. decembra 1947.

Okrožno ljudsko sodišče v Kopru

Cons. III. 223

Vpis zadruge

Dne 18. decembra 1947 se je vpisala v tuk. združni register zadruga:

Ime: Nabavna in prodajna zadruga z o. j. v Marezigah ali skrajšano »Naproza« Marezige.

Sedež: Marezige. Okoliš zadruge obsega področja krajevnih ljudskih odborov Marezige in Boršt.

Čas trajanja: Zadruga je ustanovljena za dobo 20 let, vendar sme občni zbor čas trajanja skrajšati ali podaljšati.

Naloga zadruge je:

1. Neposredno nabavljati in prodajati članom vse vrste blaga in orodja, ki je potrebno za gospodinjstvo, kmetijsko ali drugo gospodarstvo;

2. skupno prodajati pridelke svojih članov v surovem stanju ali predelane;

3. dovoljevati članom predujme za blago, ki so ga odstopili zadrugi zaradi prodaje;

4. kupiti ali prevzeti v najem premičnine in nepremičnine, stroje, naprave itd. potrebne za izpolnitev zgoraj navedenih nalog;

5. pospeševati sadjarstvo, vinogradništvo, živinorejo, gozdarstvo in v splošnem kmetijstvo in vstaviti v to

svrhu posebne odseke, če v kraju ni posebnih zadrug te vrste;

6. skrbeti za izobrazbo svojih članov in razvijati ter dvigati združnega duha s prirejanjem predavanj, sestankov in zborovanj.

Delež znaša lir 500.— in se vplača ob sprejemu v zadrugo.

Jamstvo članov za obveze zadruge znaša petkratni znesek podpisanih deležev.

Deleži ne donajajo niti obresti niti dividende.

Upravni odbor sestoji iz predsednika, tajnika in blagajnika ter štirih odbornikov ter dveh namestnikov, izvoljenih izmed članov.

Zadrugo zastopata in podpisujeta dva člana upravnega odbora, navadno predsednik in tajnik, od katerih enega lahko nadomešča eden izmed uslužbencev zadruge, ki ga za to pooblasti upravni odbor s privoljenjem občnega zbora.

Vse obvezne priobčitve članom se izvrše veljavno s tem, da se pošljejo zaradi objave vsem krajevnim ljudskim odborom, na katerih področju vrši zadruga svoje posle in objavijo na razglasni deski zadruge, njenih podružnic in poslovalnic.

Ustanovna skupščina je izvolila naslednji upravni odbor: predsednik Štok Ivan, pok. Ivana, Krnci št. 86, tajnik Kodarin Silvo, pok. Antona, Boršt št. 10, blagajnik Babič Marijan od Karla, Burje št. 38; člani: Bonaca Rudolf od Ivana, Labor št. 121, Umer Ivan od Ivana, Babiči št. 190, Lovrenčič Srečko od Jožeta, Kortine št. 3, Lovrenčič Venceslav od Jožeta, Boršt št. 7.

Koper, 18. decembra 1948.

Okrožno ljudsko sodišče v Kopru

Cons III 224

Vpis zadruge

Dne 6. februarja 1948 se je vpisala v tus. združni register zadruga:

Ime: »Nabavna in prodajna zadruga z o. j.« v Pobegih ali skrajšano »Naproza« v Pobegih.

Sedež: Pobegi. Okoliš zadruge obsega področje krajevnih ljudskih odborov Pobegi in Sv. Anton.

Čas trajanja: Zadruga je ustanovljena za dobo 20 let, vendar sme občni zbor čas trajanja skrajšati ali podaljšati.

Naloga zadruge je:

1. neposredno nabavljati in prodajati članom vse

vrste blaga in orodja potrebnega za gospodinjstvo, kmetijsko ali drugo gospodarstvo;

2. skupno prodajati pridelke svojih članov v surovem stanju ali predelane;

3. dovoljevati članom predujme za blago, ki so ga odstopili zadrugi zaradi prodaje;

4. kupiti ali prevzeti v najem premičnine in nepremičnine, stroje, naprave itd. potrebne za izpolnitev zgoraj navedenih nalog;

5. pospeševati sadjarstvo, vinogradništvo, živinorejo, gozdarstvo in v splošnem kmetijstvo in ustanoviti v to svrhu posebne odseke, če v kraju ni posebnih zadrug te vrste;

6. skrbeti za izobrazbo svojih članov in razvijati ter dvigati zadružni duh s prirejanjem predavanj, sestankov in zborovanj.

Delež znaša lir 500.— in se vplača ob sprejemu v zadrugo.

Jamstvo članov za obveze zadruge znaša petkratni znesek podpisanih deležev.

Deleži ne donajajo niti obresti niti dividende.

Upravni odbor sestoji iz predsednika, tajnika, blagajnika in štirih odbornikov ter dveh namestnikov izvoljenih izmed članov.

Zadrugo zastopata in podpisujeta dva člana upravnega odbora, navadno predsednik in tajnik, od katerih enega lahko nadomešča eden izmed uslužbencev zadruge, ki ga zato pooblasti upravni odbor s privoljenjem občnega zbora.

Vse obvezne priobčitve članom se izvrše veljavno s tem, da se dostavijo vsem članom, Zadružni poslovni zvezi v Kopru in da se objavijo na razglasni deski zadruge, njenih podružnic in poslovalnic.

Ustanovna skupščina je izvolila naslednji upravni odbor: predsednik Vatovec Joahim od Silvestra iz Pobegov, tajnik Rodela Vladimir pok. Josipa, Potok 205, blagajnik Dobrinja Atilja od Andreja, Lopar 226; člani: Kavrečič Nikas od Ivana, Sv. Anton 94, Jakomin Josip pok. Josipa, Sv. Anton 159, Bertok Pavel pok. Petra, Pobegi 42, Pekarč Angel pok. Josipa, Čezarji 42.

Koper, 6. februarja 1948.

Okrožno ljudsko sodišče v Kopru

Cons III 225

Vpis zadruge

Dne 6. februarja 1948 se je vpisala v tus. zadružni register zadruga:

Ime: Nabavna in prodajna zadruga z o. j. v Kopru ali skrajšano »Naproza« Koper.

Sedež: Koper. Okoliš zadruge obsega področja Kra-

jevnih ljudskih odborov (po novi razdelitvi) Dekani, Kampil-Šalara, Osp, Smedela, Škofije, Sv. Tomaž in Vanganel ter področje MLO Koper.

Čas trajanja: Zadruga je ustanovljena za dobo 20 let, vendar sme občni zbor čas trajanja skrajšati ali podaljšati.

Naloga zadruge je:

1. neposredno nabavljati in prodajati članom vse vrste blaga in orodja potrebnega za gospodinjstvo, kmetijsko ali drugo gospodarstvo;

2. skupno prodajati pridelke svojih članov v surovem stanju ali predelane;

3. dovoljevati članom predujme za blago, ki so ga odstopili zadrugi zaradi prodaje;

4. kupiti ali prevzeti v najem premičnine in nepremičnine, stroje, naprave itd., potrebne za izpolnitev zgoraj navedenih nalog;

5. pospeševati sadjarstvo, vinogradništvo, živinorejo, gozdarstvo in v splošnem kmetijstvo in ustanoviti v to svrhu odseke, če v kraju ni posebnih zadrug te vrste;

6. skrbeti za izobrazbo svojih članov in razvijati ter dvigati zadružni duh s prirejanjem predavanj, sestankov in zborovanj.

Delež znaša lir 500.— in se vplača ob sprejemu v zadrugo.

Jamstvo članov za obveze zadruge znaša petkratni znesek podpisanih deležev.

Deleži ne donajajo niti obresti niti dividende.

Upravni odbor sestoji iz predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in treh članov upravnega odbora ter dveh namestnikov, izvoljenih izmed članov.

Zadrugo zastopata in podpisujeta dva člana upravnega odbora, navadno predsednik in tajnik, od katerih enega lahko nadomešča eden izmed uslužbencev zadruge, ki ga za to pooblasti upravni odbor s privoljenjem občnega zbora.

Vse obvezne priobčitve članom se izvrše veljavno s tem, da se pošljejo zaradi objave vsem krajevnim ljudskim odborom, na katerih področju vrši zadruga svoje posle in da se objavijo na razglasni deski zadruge, njenih podružnic in poslovalnic.

Ustanovna skupščina je izvolila naslednji upravni odbor: predsednik: Furlanič Srečko od Srečka, podpredsednik Riccobon Pietro od Petra, tajnik Novel Jože od Antona, blagajnik Peroša Arnald od Jožeta; člani: Steffe Giacomo pok. Viktorja, Marancina Albin pok. Andreja, Vatovec Ernest pok. Ivana.

Koper, 6. februarja 1948.

Okrožno ljudsko sodišče v Kopru